

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2016. gada 16. decembrī
(OR. en)

15642/16

Starpiestāžu lieta:
2016/0397 (COD)

SOC 812
EMPL 549
CODEC 1910

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2016. gada 15. decembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2016) 815 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu un Regulu (EK) Nr. 987/2009, ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004 (Dokuments attiecas uz EEZ un Šveici)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2016) 815 *final*.

Pielikumā: COM(2016) 815 *final*

Strasbūrā, 13.12.2016.
COM(2016) 815 final

2016/0397 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu un Regulu (EK) Nr. 987/2009, ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004

(Dokuments attiecas uz EEZ un Šveici)

{SWD(2016) 460 final}
{SWD(2016) 461 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

ES pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties jebkurā ES valstī ir viena no četrām ES līgumos ietvertajām pamatbrīvībām.

Personu brīva pārvietošanās nebūtu iespējama, ja netiktu aizsargātas mobilo darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu tiesības un sociālais nodrošinājums.

Šī iniciatīva ir daļa no 2016. gada Eiropas Komisijas “Darbaspēka mobilitātes pasākumu kopuma”. Šīs iniciatīvas mērķis ir turpināt ES tiesību aktu modernizācijas procesu sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā, kā noteikts Regulā (EK) Nr. 883/2004¹ un Nr. 987/2009² (regulas), vēl vairāk veicinot pilsoņu tiesību īstenošanu, vienlaikus nodrošinot juridisko skaidrību, taisnīgu un vienlīdzīgu finansiālā sloga sadalījumu starp dalībvalstīm un noteikumu administratīvo vienkāršību un izpildāmību. Viens no šīs iniciatīvas dzinūļiem ir tādas modernizētas sociālā nodrošinājuma koordinācijas sistēmas panākšana, kas reaģē uz sociālo un ekonomisko realitāti dalībvalstīs.

Priekšlikums koncentrējas uz četrām koordinācijas jomām, kurās nepieciešami uzlabojumi: ekonomiski neaktīvu pilsoņu piekļuve sociālā nodrošinājuma pabalstiem, ilgtermiņa aprūpes pabalstiem, bezdarbnieka pabalstiem un ģimenes pabalstiem. Katra dalībvalsts var brīvi noteikt savas sociālā nodrošinājuma sistēmas iezīmes, tostarp, kurus pabalstus sniegt, atbilstības nosacījumus, pabalstu aprēķināšanas metodi un to, kādas iemaksas būtu veicamas, un attiecībā uz visām sociālā nodrošinājuma nozarēm, piemēram, sniegtajiem vecuma, bezdarba un ģimenes pabalstiem, šādi valsts noteikumi ievēro ES tiesību aktu principus, jo īpaši attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes un diskriminācijas aizlieguma principiem. Šajā kontekstā dalībvalstis var brīvi uzraudzīt notikumu attīstību saistībā ar minēto pabalstu izmaksu, tostarp tiem pilsoņiem, kas dzīvo citās dalībvalstīs. Īpaša nozīme šādas informācijas apmaiņā ir Administratīvajai komisijai sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinācijai.

Pirmkārt, pārskatīšanas uzdevums ir precizēt apstākļus, kādos dalībvalstis var ierobežot piekļuvi ekonomiski neaktīvo ES mobilo iedzīvotāju pieprasītajiem sociālajiem pabalstiem. Kā izriet no Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk “Tiesa”) nesenās judikatūras, tas nepieciešams skaidrības, pārredzamības un juridiskās noteiktības labad. Pēc aplēsēm ekonomiski neaktīvu mobilo pilsoņu skaits ir 3,7 miljoni³. Teju 80 % no viņiem atvasina tiesības (uzturēšanās tiesības un/vai tiesības uz pabalstiem) no ekonomiski aktīviem ģimenes locekļiem, ar kuriem kopā viņi dzīvo, un aizvien ir tiesīgi saņemt vienlīdzīgu attieksmi ar valsts darba ņēmēju ģimenes locekļiem. Neaktīvam ES mobilam pilsonim, kas iepriekš likumīgi bijis pastāvīgais iedzīvotājs, bet pašlaik vairs neatbilst Direktīvas 2004/38/EK nosacījumiem, būtu jāspēj paļauties uz vienlīdzīgas attieksmes principu attiecībā uz no iemaksām atkarīgiem sociālā nodrošinājuma pabalstiem, kamēr uzņēmēja dalībvalsts nav formāli pārtraukusi viņa uzturēšanās tiesības.

1 Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu, OV L 166, 30.4.2004., 1. lpp., labojums OV L 200, 7.6.2004.

2 Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Regula (EK) Nr. 987/2009, ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu, OV L 284, 30.10.2009.

3 Darbaspēka apsekojums, 2014. gads.

Otrkārt, pārskatīšanas mērķis ir izveidot saskaņotu režīmu attiecībā uz ilgtermiņa aprūpes pabalstu koordinēšanu (pašreiz izskata saskaņā ar nodaļu par slimību), ieviešot Regulā (EK) Nr. 883/2004 atsevišķu nodaļu par to koordinēšanu, tostarp definīciju, un paredzot šo pabalstu sarakstu. Kopumā pēc aplēsēm aptuveni 80 000 mobilajiem pilsoņiem ir tiesības saņemt ilgtermiņa aprūpes pabalstus, kuru kopsumma ir EUR 793 miljoni (0,4 % no kopējiem ES izdevumiem par ilgtermiņa aprūpes pabalstiem).

Turklāt priekšlikums paredz jaunu kārtību bezdarbnieka pabalstu koordinēšanai pārrobežu lietās. Tās attiecas uz apdrošināšanas periodu summēšanu, lai radītu vai saglabātu tiesības uz bezdarbnieka pabalstiem, bezdarbnieka pabalstu eksportu un to, kā noteikt dalībvalsti, kura ir atbildīga par bezdarbnieka pabalstu izmaksāšanu pierobežas darba ņēmējiem un citiem pārrobežu darba ņēmējiem. ES pastāv aptuveni 25 000 summēšanas gadījumu (ziņots no 23 dalībvalstīm)⁴ un aptuveni 27 300 personu, kas eksportē savu bezdarbnieka pabalstu uz citu dalībvalsti⁵, un aptuveni 91 700 pārrobežu darba ņēmēju bezdarbnieku gadā, no kuriem 53 500 ir pierobežas darba ņēmēji⁶.

Ceturtkārt, priekšlikumā ir ietverti jauni noteikumi par koordinēšanu saistībā ar ģimenes pabalstiem, kas paredzēti ienākumu aizstāšanai bērna audzināšanas periodos. Šāds pabalsts ir 22 dalībvalstīs⁷.

Turklāt priekšlikumā paskaidrotas tiesību kolīziju normas par piemērojamajiem tiesību aktiem saistībā ar saikni starp regulām un Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 16. decembra Direktīvu 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā (turpmāk "Direktīva 96/71/EK")⁸. Tā stiprina administratīvos noteikumus attiecībā uz sociālā nodrošinājuma koordinēšanu informācijas apmaiņas jomā, kā arī šādu darba ņēmēju sociālā statusa pārbaudes jomā, lai novērstu potenciāli negodīgu praksi vai ļaunprātīgu izmantošanu. Tāpat ar priekšlikumu Komisijai tiek piešķirtas jaunas īstenošanas pilnvaras saistībā ar Līguma par Eiropas Savienība darbību ("LESD") 291. pantu, lai vēl vairāk konkretizētu vienotu pieeju portatīvā dokumenta A1 (sertifikāts par sociālā nodrošinājuma tiesību aktiem, kas piemērojami turētājam) izdošanai, pārbaudei un atsaukšanai.

Turklāt priekšlikumā ietverta virkne tehnisku grozījumu. Tie attiecas uz atvasinātu tiesību uz slimības pabalstiem prioritāšu noteikšanu, medicīniskā izmeklējuma izmaksu atmaksāšanu, gada vidējo izmaksu aprēķināšanu slimības pabalstu jomā un pasākumu ieviešanu, lai atvieglotu krāpšanas vai kļūdas noteikšanu regulas piemērošanā, tostarp radot pamatu dalībvalstīm regulāri apmainīties ar personas datiem. Turklāt ir pārskatītas atgūšanas procedūras nepamatoti izmaksāto sociālā nodrošinājuma pabalstu atgūšanai, lai tās saskaņotu ar līdzvērtīgām procedūrām Direktīvā 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību pieprasījumu piedziņā saistībā ar nodokļiem, nodevām un citiem pasākumiem, jo īpaši lai nodrošinātu vienotu instrumentu, kas izmantojams izpildes pasākumos, kā arī standarta procedūras, lai

4 Pacolet J. un De Wispelaere F. Periodu summēšana vai algas bezdarbnieka pabalstiem: Ziņojums U1 portatīvajā dokumentā migrējošajiem darba ņēmējiem (*Network Statistics FMSSFE*: 2015) 1. tabula (Ietekmes novērtējuma ziņojuma XII pielikums).

5 Pacolet, J. un De Wispelaere, F., Bezdarbnieka pabalstu eksports – PD U2 Aptauija, *Network Statistics FMSSFE*, Eiropas Komisija, 2014. gada jūnijs.

6 Šī aplēse balstīta uz 2015. gada ziņojums par darbaspēka mobilitāti, Eiropas Komisija (2015), jo par pierobežas darba ņēmēju skaitu tādā nozīmē, kā tie definēti Regulā (EK) Nr. 883/2004, nav pieejamu skaitlisku datu.

7 De Coninck J.: Atbildes uz *ad hoc* pieprasījumu salīdzinošai analīzei: ar algu saistīti bērna audzināšanas pabalsti, *FreScco* - Darba ņēmēju brīvas pārvietošanās un sociālā nodrošinājuma koordinēšana, Eiropas Komisija (2015) 9. lpp. (Ietekmes novērtējuma ziņojuma XXV pielikums).

8 OV L 018, 21.1.1997., 1. lpp.

lūgtu savstarpēju palīdzību, un paziņošanu par instrumentiem un lēmumiem saistībā ar pieprasījumu.⁹

Priekšlikumā ir iekļauti arī vairāki periodiski tehniski atjauninājumi, lai atspoguļotu izmaiņas valstu tiesību aktos, kas ietekmē ES noteikumu piemērošanu.

Visbeidzot, priekšlikumā Komisijai piešķirtas jaunas pilnvaras pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, lai veicinātu un paātrinātu likumdošanas procedūru konkrētai valstij adresēto Regulas (EK) Nr. 883/2004 pielikumu grozīšanai.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šī iniciatīva papildina citas iniciatīvas, kas noteiktas politikas pamatnostādņēs: Jauns sākums Eiropai¹⁰ saistībā ar 4. prioritāti: padziļināts un taisnīgāks iekšējais tirgus ar spēcīgāku rūpniecisko pamatu un jo īpaši plānotā iekšējā tirgus stratēģija¹¹. Darba ņēmēju mobilitāte ir līdzeklis, lai veicinātu efektīvāku resursu sadalījumu starp nozarēm un nozarēs, kā arī mazinātu bezdarbu un prasmju neatbilstības.

Tā arī papildina 1. prioritāti politikas pamatnostādņēs, radot labvēlīgāku regulatīvo vidi, lai atbalstītu uzņēmējdarbības gaisotni un darbvietu radīšanu, un nodrošina regulu saskaņotību ar Komisijas apņemšanos panākt labāku regulējumu¹².

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Priekšlikums balstās uz LESD 48. pantu.

- **Subsidiaritāte**

Subsidiaritātes principu piemēro, jo priekšlikums nav ES ekskluzīvā kompetencē.

Priekšlikuma mērķus dalībvalstis nevar pietiekami labi sasniegt valsts, reģionālā vai vietējā līmenī, bet tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, šādu iemeslu dēļ.

Sociālā nodrošinājuma koordinācijas jautājumi attiecas uz pārrobežu situācijām, kur neviena dalībvalsts nevar rīkoties atsevišķi. Koordinācijas pasākumi ES līmenī ir vajadzīgi saskaņā ar LESD 48. pantu un nepieciešami, lai īstenotu tiesības uz brīvu pārvietošanos. Bez šādas koordinācijas pārvietošanās brīvība varētu tikt kavēta: mazāk ticams, ka cilvēki pārvietotos, ja tas nozīmētu, ka jāzaudē citā dalībvalstī iegūtās tiesības uz sociālo nodrošinājumu.

ES koordinējošie tiesību akti aizstāj daudzus iepriekš noslēgtos divpusējos nolīgumus. ES satvara izveide šajā jomā nodrošinās mobilo ES iedzīvotāju un viņu ģimenes locekļu tiesību

9 OV L 84, 31.3.2010., 1. lpp.

10 http://ec.europa.eu/priorities/publications/president-junckers-political-guidelines_en.

11 http://ec.europa.eu/priorities/internal-market_en.

12 http://ec.europa.eu/info/strategy/better-regulation-why-and-how_en.

aizsardzību un vienotu interpretāciju, ko nebija iespējams panākt dalībvalstij vienai pašai valsts līmenī.

Tas ne tikai vienkāršo sociālā nodrošinājuma koordināciju dalībvalstīs, bet arī nodrošina vienādu attieksmi pret ES pilsoņiem, kas apdrošināti atbilstīgi valsts sociālā nodrošinājuma tiesību aktiem.

Ar šo priekšlikumu atjaunina spēkā esošos koordinācijas noteikumus, lai ieviestu izmaiņas, kuru vajadzību nosaka pārmaiņas sociālajā realitātē, un atspoguļotu juridiskās izmaiņas, kas īstenotas valsts līmenī.

Tādēļ šis priekšlikums atbilst subsidiaritātes principam.

- **Proporcionalitāte**

Ierosinātā grozījumu regula nepārsniedz to, kas vajadzīgs efektīvai sociālā nodrošinājuma koordinēšanai: tā nepaplašinās esošo regulu materiālo piemērošanas jomu vai darbības jomu attiecībā uz personām, un tās ietekme ir vērsta uz četrām iepriekš izklāstītajām jomām. Dalībvalstis joprojām ir atbildīgas par savu sociālā nodrošinājuma sistēmu organizēšanu un finansēšanu.

Priekšlikums atvieglo dalībvalstīm sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinēšanu, un tā mērķis ir nodrošināt to personu aizsardzību, kuras pārvietojas Eiropas Savienībā, savukārt noteikumi atbilst mainīgajām dalībvalstu vajadzībām.

Tādējādi priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam.

- **Instrumenta izvēle**

Piedāvātais instruments ir regula. Citi instrumenti, t. i., paziņojums vai citi juridiski nesaistoši instrumenti, nesniegtu vajadzīgo juridisko noteiktību un skaidrību.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi/spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Komisija ir izvērtējusi, cik lielā mērā pašreizējais tiesiskais regulējums joprojām nodrošina efektīvu koordināciju. Šī analīze papildina regulās noteiktos oficiālos pārskatīšanas pienākumus, kas paredz Administratīvajai komisijai sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinācijai (“Administratīvā komisija”)¹³ un Eiropas Komisijai pārskatīt un novērtēt regulu¹⁴ konkrētu noteikumu īstenošanu un efektivitāti. Tā arī papildina Komisijas apņemšanos izvērtēt vajadzību pārskatīt bezdarbnieka pabalstu koordinēšanas principu¹⁵.

13 Administratīvā komisija sastāv no dalībvalstu pārstāvjiem. Norvēģija, Islande, Lihtenšteina un Šveice piedalās kā novērotājas. Administratīvās komisijas uzdevums ir risināt administratīvos jautājumus, interpretācijas jautājumus, kas izriet no noteikumiem regulās par sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinēšanu, kā arī veicināt un attīstīt sadarbību starp ES dalībvalstīm. Eiropas Komisija piedalās arī sanāksmās un nodrošina sekretariātu.

14 Skatīt Regulas (EK) Nr. 883/2004 panta 87. panta 10.b punktu un 87.a panta 2. punktu, un Regulas (EK) Nr. 987/2009 86. panta 1., 2. un 3. punktu.

15 Padome 2011. gada decembrī pieņēma lēmumu pārskatīt tādu jauna noteikuma iekļaušanas ietekmi, kas attiecas uz bezdarbnieka pabalstu pašnodarbinātiem pierobežas darba ņēmējiem divu gaidu laikposmā pēc tā piemērošanas. Minētajā sanāksmē pēc dalībvalstu vairākuma pieprasījuma Komisija nāca klajā ar paziņojumu, ka pārskatīšana būs iespēja uzsākt plašākas diskusijas par pašreizējiem koordinēšanas noteikumiem bezdarbnieka pabalstu jomā un izvērtēt vajadzību pēc tā principu pārskatīšanas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām notika vairākas reizes.

1. Apspriešanās ar dalībvalstīm notika Administratīvajā komisijā.
2. Apspriešanās ar valsts pārvaldes iestādēm notika, izmantojot specializētu tiešsaistes aptauju par ilgtermiņa aprūpes pabalstu koordinēšanu, bezdarbnieka pabalstu eksportu un bezdarbnieka pabalstu pierobežas darba ņēmējiem koordinēšanu.
3. Ar sociālajiem partneriem notika apspriedes par ilgtermiņa aprūpes pabalstu koordinēšanu, bezdarbnieka pabalstiem pierobežas darba ņēmējiem un bezdarbnieka pabalstu eksportu Sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinācijas padomdevējas komitejas ietvaros un par ģimenes pabalstu, ilgtermiņa aprūpes pabalstu un bezdarbnieka pabalstu koordinēšanu īpašā sēdē.
4. Īpašā apspriešanās darbseminārā notika apspriedes ar NVO par ģimenes pabalstu, ilgtermiņa aprūpes pabalstu un bezdarbnieka pabalstu koordinēšanu.
5. 2012. gada decembrī tika uzsāktas divas apspriešanās tiešsaistē par ilgtermiņa aprūpes pabalstu koordinēšanu, bezdarbnieka pabalstu eksportu un bezdarbnieka pabalstu pierobežas darba ņēmējiem koordinēšanu; un 2015. gada jūlijā – par bezdarbnieka pabalstu un ģimenes pabalstu koordinēšanu.

Dalībvalstīm bija atšķirīgi viedokļi par ekonomiski neaktīvu mobilo ES pilsoņu piekļuvi sociālajiem pabalstiem. Vairākas dalībvalstis kā pirmo vai otro izvēli atbalstīja *status quo*; citas kā pirmajai vai otrajai izvēlei deva priekšroku vienlīdzīgas attieksmes noteikumu grozīšanai regulā, lai gan nebija vienprātības par nepieciešamajām izmaiņām. Dalībvalstu mazākums izrādīja interesi par administratīviem norādījumiem.

Attiecībā uz ilgtermiņa aprūpes pabalstu koordinēšanu vairums dalībvalstu atbalstīja īpašas definīcijas un/vai īpašas nodaļas un/vai pabalstu saraksta izveidi, savukārt citas atbalstīja *status quo*. 2012. gada sabiedriskās apspriešanas rezultāti norādīja uz viedokļu dažādību attiecībā uz dalībvalsti, kuras kompetencē ir ilgtermiņa aprūpes pabalstu sniegšana.

Bezdarbnieka pabalsti.

Attiecībā uz bezdarbnieku pabalstu summēšanu dalībvalstīm bija atšķirīgi viedokļi ar nelielu balsu vairākumu par labu *status quo* saglabāšanai, bet citas atbalstīja summēšanu tikai pēc viena vai trīs nostrādātiem mēnešiem. Sociālie partneri, šķiet, atbalsta *status quo*. 2015. gada sabiedriskajā apspriešanā trešdaļa respondentu uzskatīja, ka spēkā esošie noteikumi būtu jāmaina.

Attiecībā uz bezdarbnieka pabalstu eksportu dalībvalstīm bija atšķirīgi viedokļi: dažas atbalstīja pašreizējos noteikumus, savukārt citas atbalstīja tiesības eksportēt vismaz 6 mēnešus. Darba devēju organizācijas pauda atbalstu pašreizējiem noteikumiem, savukārt arodbiedrības un NVO atbalstīja iespēju tiesības eksportēt vismaz 6 mēnešus. 2012. gada sabiedriskās apspriešanas laikā lielākā daļa respondentu atbalstīja bezdarbnieka pabalstu eksporta perioda pagarināšanu.

Visbeidzot attiecībā uz bezdarbnieka pabalstu koordinēšanu pierobežas darba ņēmējiem un pārrobežu darba ņēmējiem dalībvalstu viedokļi dalījās; daļa deva priekšroku *status quo* un

daļa atbalstīja bezdarbnieka pabalstu sniegšanu visiem darba ņēmējiem no dalībvalsts, kur veikta pēdējā darbība. 2012. gada sabiedriskās apspriešanas laikā atklājās arī virkne viedokļu, ko par šo jautājumu paudušas privātpersonas un dažādas ieinteresētās personas.

Attiecībā uz ģimenes pabalstu eksportu ievērojams mazākums dalībvalstu delegāciju deva priekšroku atšķirīgai to pabalstu koordinēšanai, kas paredzēti ienākumu aizstāšanai bērnu audzināšanas periodos. Lielākā daļa NVO atbalstīja *status quo*. 2015. gada sabiedriskajā apspriešanās ceturtdaļa respondentu uzskatīja, ka spēkā esošie noteikumi būtu jāmaina.

Dažu viedokļu izvērsums saņemtajās atbildēs sniedza Komisijai visaptverošu priekšstatu par pašreizējā sociālā nodrošinājuma koordinēšanu, tostarp galvenajām problēmām, iespējamajiem risinājumiem un šo risinājuma atbalsta līmeņiem. Minētās sabiedriskās apspriešanas rezultāti ir pieejami portālā “Jūsu balss Eiropā”¹⁶. Sīks izklāsts par ieinteresēto personu viedokļiem pieejams ietekmes novērtējuma ziņojumā.

• **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Sagatavojot šo priekšlikumu, notika plaša apspriešanās ar ekspertiem Komisijā, kā arī ar ārējiem ekspertiem. Tika ņemti vērā pētījumi un ziņojumi no juridisko ekspertu tīkla *trESS*¹⁷, ES iekšējās mobilitātes juridisko ekspertu tīkla (*FreSsco*), ES iekšējās mobilitātes statistisko ekspertu tīkla, pavadošā ietekmes novērtējuma pētījuma, ko veica *Deloitte Consulting*, papildu analīzes, ko veica *KU Leuven Research Institute for Work and Society (HIVA)* un *Fondazione Giacomo Brodolini*, *COWI* un *Warwick Institute for Employment Research* konsorcijs. Sīks izklāsts par ekspertu viedokļiem pieejams ietekmes novērtējuma ziņojumā. Turklāt priekšlikumā ņemta vērā informācija no *ad-hoc* grupas, kas sastāvēja no dalībvalstu valsts iestāžu nacionālajiem ekspertiem un kas izveidota Administratīvās komisijas ietvaros, kura izstrādāja vairākus ieteikumus saistībā ar noteikumiem piemērojamo normatīvo aktu noteikšanai, jo īpaši attiecībā uz norīkotiem darba ņēmējiem divās vai vairākās dalībvalstīs.

• **Ietekmes novērtējums**

Saskaņā ar labāka regulējuma politiku Komisija veica iespējamo politikas risinājumu ietekmes novērtējumu, kurā novērtēta to ekonomiskā, sociālā, reglamentējoša un vispārējā efektivitāte un saskaņotība ar plašākiem ES mērķiem¹⁸. Šo darbu atbalstīja strukturēta apspriešanās ar Komisijas dienestiem, izmantojot starpdienestu vadības grupu¹⁹.

Koordinēšanas noteikumi ir adresēti tieši dalībvalstīm un to sociālā nodrošinājuma iestādēm. Šim priekšlikumam nav tiešas ietekmes uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). Nav paredzēta ne pozitīva, ne negatīva ietekme uz vidi.

Attiecībā uz digitālo ietekmi priekšlikums ir pilnībā „gatavs interneta videi”. Elektronisko datu apmaiņu starp valsts iestādēm sociālā nodrošinājuma koordinēšanas jomā īsteno, izmantojot sociālā nodrošinājuma informācijas elektroniskās apmaiņas (*EESSI*) projektu (paredzēts pilnībā īstenot līdz 2019. gada vidum).

16 http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_en.htm.

17 *trESS Think Tank Report 2010, Analysis of selected concepts of the regulatory framework and practical consequences on the social security coordination; the trESS Think Tank Report 2011, Coordination of long-term care benefits-current situation and future prospects; the 2012 Analytical Study on the Legal impact assessment for the revision of Regulation 883/2004 with regard to the coordination of long-term care benefits and the trESS Think Tank Report 2012 on Coordination of unemployment benefits.* (visi ziņojumi pieejami vietnē www.tress-network.org).

18 SWD (2016) 460.

19 Piedalījās šādi dienesti: *CNECT* ĢD; *ECFIN* ĢD; *ENER* ĢD; *ESTAT* ĢD; *FISMA* ĢD; *GROW* ĢD; *HOME* ĢD; *JUST* ĢD; Juridiskais dienests; *MOVE* ĢD; *NEAR* ĢD; *REGIO* ĢD; *RTD* ĢD; *SANTE* ĢD; *SEC GEN*; *TAXUD* ĢD; *TRADE* ĢD.

Saistībā ar ekonomiski neaktīvu mobilo ES pilsoņu piekļuvi sociālajiem pabalstiem vēlamais risinājums ir grozīt esošos vienlīdzīgas attieksmes noteikumus Regulā (EK) Nr. 883/2004, lai atsauktos uz ierobežojumiem Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvā 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (turpmāk “Direktīva 2004/38/EK”)²⁰, un atspoguļot Tiesas judikatūru. Šis risinājums ir izvēlēts alternatīvo normatīvo risinājumu vietā (atļaut šādu izņēmumu, kas attiecas uz īpašiem no iemaksām neatkarīgiem naudas pabalstiem Regulas (EK) Nr. 883/2004 70. pantā; vai šajā regulā likvidēt īpašus no iemaksām neatkarīgus naudas pabalstus, kas nodrošina iztikas līdzekļus, un nenormatīvi risinājumi (precizēt noteikumus ar paziņojumu). Priekšlikums kodificē ES tiesību aktus, kā tos interpretējusi Tiesa, un tādēļ tam būs minimāla ekonomiskā ietekme vai ietekme uz sociālajām tiesībām salīdzinājumā ar pamatscenāriju, tomēr tas var samazināt regulatīvās izmaksas, nodrošinot lielāku skaidrību par spēkā esošajiem ES tiesību aktiem.

Priekšlikums izveido saskaņotu režīmu attiecībā uz ilgtermiņa aprūpes pabalstu koordinēšanu, ieviešot atsevišķu nodaļu par minēto pabalstu koordinēšanu saskaņā ar spēkā esošajiem nosacījumiem par slimības pabalstiem, ietverot ilgtermiņa aprūpes pabalstu definīciju un paredzot valsts pabalstu sarakstu. Šim risinājumam tika dota priekšroka salīdzinājumā ar alternatīviem risinājumiem, kuros paredzēts, ka dzīvesvietas dalībvalsts sniegtu visus ilgtermiņa aprūpes pabalstus un tos atmaksātu kompetentā dalībvalsts (ar vai bez papildinājuma no kompetentās dalībvalsts). Vēlamajā risinājumā esošajiem noteikumiem paredzēts skaidrs juridiskais pamats, sniedzot režīmam pārredzamību un stabilitāti. Iedzīvotāji un iestādes gūs labumu no precizējuma, un tiks palielināta sociālā aizsardzība. Vēlamais risinājums neradīs būtisku ekonomisku ietekmi vai augstas īstenošanas izmaksas salīdzinājumā ar pamatscenāriju.

Bezdarbnieka pabalstu koordinēšana.

Vēlamais risinājums attiecībā uz bezdarbnieku pabalstu summēšanu ir pieprasīt vismaz trīs mēnešu apdrošināšanas kvalificēšanās periodu dalībvalstī, kurā veikta pēdējā darbība, pirms rodas tiesības summēt iepriekšējos apdrošināšanas periodus (uzliekot par pienākumu dalībvalstij, kurā veikta pēdējā darbība, sniegt pabalstus, ja šis nosacījums nav izpildīts). Šis risinājums ir izvēlēts citu risinājumu vietā, kas pieļauj summēšanu pēc tikai vienas apdrošināšanas dienas vai viena apdrošināšanas mēneša vai kas bezdarbnieka pabalsta aprēķināšanai ļauj izmantot iepriekšējās nodarbinātības dalībvalstī saņemto atsaucis izpeļņu; minētos bezdarbnieka pabalstus ņem vērā vai pēc viena vai nu pēc trīs mēnešu darba kompetentajā dalībvalstī. Vēlamais risinājums pēc aplēsēm nodrošinās ciešāku saikni starp iestādēm, kuru kompetencē ir bezdarbnieku pabalstu sniegšana, un radīs ietaupījumus EUR 41 miljona apmērā, lai gan ar atšķirīgu izmaksu sadalījumu starp dalībvalstīm. Netiks radīta būtiska ietekme uz regulatīvajām izmaksām.

Attiecībā uz bezdarbnieka pabalstu eksportu vēlamais risinājums ir pagarināt bezdarbnieka pabalstu minimālo eksporta periodu no trim līdz sešiem mēnešiem, vienlaikus paredzot iespēju eksportēt pabalstus visā tiesību periodā. Šis risinājums tiks apvienots ar pastiprinātu sadarbības mehānismu, lai atbalstītu darba meklētājus meklēt darbu, palielinot iespēju reintegrēties darba tirgū. Tam ir dota priekšroka pār alternatīvu risinājumu piešķirt bezdarbnieka pabalsta eksporta tiesības uz visu tiesību periodu. Vēlamais risinājums neradīs

²⁰ OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.

būtisku ekonomisku ietekmi vai augstas īstenošanas izmaksas salīdzinājumā ar pamatscenāriju, jo kompetentajai dalībvalstij ir pienākums eksportēt tikai tos pabalstus, uz kuriem jau noteiktas spēkā esošas tiesības.

Attiecībā uz bezdarbnieka pabalstu koordinēšanu pierobežas darbaņēmējiem un pārrobežu darbaņēmējiem vēlamais risinājums ir noteikt pēdējās nodarbinātības dalībvalstij pienākumu izmaksāt bezdarbnieka pabalstus, ja pierobežas darbaņēmējs tajā bijis nodarbināts vismaz 12 mēnešus, citos gadījumos nosakot pabalstu izmaksas pienākumu dzīvesvietas dalībvalstij. Tā rezultātā tiks atcelta esošā atmaksājumu procedūra. Šis risinājums ir izvēlēts pār alternatīviem risinājumiem, ņemot vērā vai nu izvēles sniegšanu pierobežas darbaņēmējiem attiecībā uz to, kur pieprasīt bezdarbnieka pabalstus, vai uzliekot pēdējās nodarbinātības dalībvalstij pienākumu izmaksāt bezdarbnieka pabalstu visos gadījumos. Tiek lēsts, ka šis risinājums palielinās ekonomiskās izmaksas no EUR 416 miljoniem līdz EUR 442 miljoniem, bet arī mazinās regulatīvās izmaksas no EUR 9,9 miljoniem līdz EUR 3,7 miljoniem.

Attiecībā uz bērna audzināšanas pabalstu koordināciju, kas paredzēti, lai vecākiem kompensētu ienākumu zudumu bērna audzināšanas periodos, vēlamais risinājums ir mainīt esošos koordinēšanas noteikumus tā, lai bērna audzināšanas pabalsti tiek uzskatīti par individuālām un personīgām tiesībām un lai sekundāri kompetentajai dalībvalstij pieļautu izvēles tiesības maksāt pabalstu pilnā apmērā. Tas ļaus tām dalībvalstīm, kuras aktīvi mudina vecāku pienākumu dalīšanu, likvidēt potenciāli demotivējošus faktorus vecākiem, kuri abi vienlaicīgi izmanto bērna kopšanas atvaļinājumu. Šim risinājumam tika dota priekšroka salīdzinājumā ar izskatītajiem alternatīvajiem risinājumiem, kas noteica obligātu pienākumu sekundāri kompetentajai dalībvalstij piemērot izņēmumu no noteikumiem, kas pārklājas, vai nu attiecībā uz visiem bērna audzināšanas pabalstiem, vai tikai ar algu saistītiem bērna audzināšanas pabalstiem. Vēlamā risinājuma maksimālā ekonomiskā ietekme būtu sekundāri kompetentās dalībvalsts ekonomisko izmaksu pieaugums robežās no 58 līdz 84 %, kaut arī praksē, iespējams, tas būs mazāks, jo ne visas dalībvalstis izvēlēšies piemērot izņēmumu. Gaidāms, ka individuālo un personīgo tiesību izmaiņām būs minimāla ietekme uz sociālajām tiesībām saistībā ar zemo atbilstības līmeni prasībai atzīt atvasinātās tiesības uz bērna audzināšanas pabalstiem.

Šī priekšlikuma pavaddokuments ir ietekmes novērtējuma ziņojums (SWD (2016) 460), ko pārskatījusi Regulējuma kontroles padome, kura 2016. gada 21. janvārī sniedza pozitīvu atzinumu. Visi Regulējuma kontroles padomes ieteikumi ir ņemti vērā galīgajā ietekmes novērtējuma ziņojumā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē ES budžetu. Iespējamā ietekme uz valstu budžetiem ir izklāstīta iepriekš.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Komisija piecus gadus pēc dienas, kad sāk piemērot grozītās regulas, un pēc tam ne vēlāk kā ik pa pieciem gadiem iesniegs Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomikas un sociālo lietu komitejai izvērtējuma ziņojumu par jaunā instrumenta īstenošanu saskaņā ar labāka regulējuma pamatnostādņēm.

- **Konkrēto priekšlikuma noteikumu detalizēts skaidrojums**

Šajā iedaļā sniegts detalizēts konkrēto priekšlikuma noteikumu skaidrojums attiecībā uz Regulu (EK) Nr. 883/2004 (turpmāk "pamatregula") un Regulu (EK) Nr. 987/2009 (turpmāk "īstenošanas regula").

1. pants

1. pants attiecas uz grozījumiem pamatregulā.

1. Groza 2. apsvērumu, lai iekļautu atsauci uz ES pilsoņu tiesībām uz brīvu pārvietošanos saskaņā ar ES tiesību aktiem.
2. Groza 5. apsvērumu, lai tajā iekļautu atsauci uz ierobežojumiem attiecībā uz ekonomiski neaktīvo mobilo ES pilsoņu piekļuvi sociālā nodrošinājuma pabalstiem, kas ietverta Direktīvā 2004/38/EK.
3. Pievieno 5.a apsvērumu, lai precizētu, ka Direktīvas 2004/38/EK piemērošana regulām ir noskaidrota ar Tiesas judikatūru lietās C-140/12, *Brey*, EU:C:2013:565, C-333/13, *Dano*, EU:C:2014:2358 un C-308/14 Komisija/Apvienotā Karaliste, EU:C:2016:436.
4. Pievieno 5.b apsvērumu, lai precizētu, ka prasības pēc visaptveroša apdrošināšanas seguma, kā noteikts Direktīvā 2004/38/EC, izpildes izvērtēšanā dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka neaktīvie mobilie ES pilsoņi var šo prasību izpildīt.
5. Pievieno 5.c apsvērumu, lai precizētu, ka ierobežojumi attiecībā uz ekonomiski neaktīvo mobilo ES pilsoņu tiesībām uz vienlīdzīgu attieksmi, kas iekļautas Direktīvā 2004/38/EK, neprevalē pār šādu personu pamattiesībām, kā atzīts Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.
6. Groza 24. apsvērumu, lai iekļautu atsauci uz jaunu nodaļu par ilgtermiņa aprūpes pabalstiem.
7. Pievieno 35.a apsvērumu, lai paskaidrotu, ka ģimenes pabalsti, kas paredzēti ienākumu aizstāšanai bērna audzināšanas periodos, ir īpaša ģimenes pabalstu kategorija un uzskatāma par individuālām un personīgām tiesībām, ja attiecīgais pabalsts ir uzskaitīts pamatregulas XIII pielikuma 1. daļā. Tas nozīmē, ka kompetentajai dalībvalstij nav pienākuma piešķirt apdrošinātās personas ģimenes locekļiem atvasinātas tiesības uz šādu pabalstu. Dalībvalstis ar sekundāru kompetenci var izvēlēties nepiemērot pretpārklāšanās noteikumus pamatregulas 68. panta 2. punktā un piešķirt personai, kurai uz to ir tiesības, šādu pabalstu pilnā apjomā. Ja dalībvalsts izvēlas izņēmumu, tas jāuzskaita XIII pielikuma 2. daļā un izņēmums jāpiemēro konsekventi visām attiecīgajām personām.
8. 39.a apsvēruma atsauces uz attiecīgajiem ES datu aizsardzības instrumentiem.
9. Pievieno 46. apsvērumu, lai ietvertu atsauci uz Komisijai piešķirtajām deleģētajām pilnvarām pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, grozot visus pamatregulas un īstenošanas regulas pielikumus. Šajos pielikumos ietver konkrētām valstīm adresētus ierakstus, atspoguļojot atšķirības dalībvalstu sistēmās.

10. Pievieno 47. apsvērumu, lai uzsvērtu, ka pamatregulā ir respektētas pamattiesības un ievēroti principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā un kas jāsteno saskaņā ar minētajām tiesībām un principiem.
11. Pievieno 48. apsvērumu, lai precizētu, ka pamatregulā nekas neierobežo patstāvīgas tiesības un saistības, kas atzītas Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā.
12. Groza 1. pantu, lai ņemtu vērā ierosināto jauno 1.a nodaļu par ilgtermiņa aprūpes pabalstiem. Tas ietver d) punktā paredzēto ilgtermiņa aprūpes pabalstu definīciju, kas nosaka šādu pabalstu veidojošos elementus. Šajā definīcijā ņemta vērā analīze no *trESS* tīkla²¹ un atspoguļota Tiesas judikatūra²², un tā atbilst ANO Konvencijai par personu ar invaliditāti tiesībām.
13. Groza 3. panta 1. punktu, lai ietvertu ilgtermiņa aprūpes pabalstus kā atsevišķu sociālā nodrošinājuma atzaru.
14. 4. pants paredz, ka attiecībā uz ekonomiski neaktīvu mobilo ES pilsoņu piekļuvi sociālajam nodrošinājumam uzņēmējā dalībvalstī uz vienlīdzīgas attieksmes principu var attiecināt nosacījumu par likumīgas uzturēšanās tiesībām, kas noteikts Direktīvā 2004/38/EK. Šī noteikuma nolūkā, izņemot piekļuvi sociālajai palīdzībai Direktīvas 2004/38/EK nozīmē, jēdziens ekonomiski neaktīvs mobilais ES pilsonis neattiecas uz mobilo darba meklētāju, kuram saskaņā ar LESD 45. pantu²³ ir uzturēšanās tiesības uzņēmējā dalībvalstī, kamēr viņš tur meklē darbu.
15. Groza 11. panta 2. daļu, lai atspoguļotu jauno ilgtermiņa aprūpes pabalstu definīciju. Atjaunina arī 5. daļu, lai definīciju “mājas bāze” saskaņotu ar jauno definīciju, kas ietverta Komisijas 2012. gada 5. oktobra Regulā (ES) Nr. 965/2012, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa kuģu ekspluatāciju atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008 un kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 2014. gada 29. janvāra Regulu (ES) Nr. 83/2014²⁴, III pielikuma FTL apakšdaļas 14. punktā.
16. Groza 12. pantu, lai precizētu, ka jēdziena “darbā norīkots darba ņēmējs” nozīme atbilst Direktīvā 96/71/EK noteiktajai. Tomēr šis precizējums nemaina minētā panta piemērošanas jomu attiecībā uz personām, bet tikai saskaņo minētajos juridiskajos tekstos izmantos jēdzienus. Grozījumi arī paredz, ka esošajam aizstāšanas aizliegumam, kas ietverts 12. panta 1. punktā, būtu jāattiecas arī uz pašnodarbinātām personām.
17. Pievieno 13. panta 4.a punktu, lai sniegtu skaidru tiesību kolīziju normu gadījumā, kad persona vienlaikus saņem bezdarbnieka pabalstu no vienas dalībvalsts, būdama nodarbināta citā dalībvalstī. Tajā noteikts tiesiskais pamats Administratīvās komisijas Ieteikuma Nr. U1²⁵ principiem.

21 *trESS Think Tank Report 2011, Coordination of long-term care benefits-current situation and future prospects* (http://www.tress-network.org/tress2012/EUROPEAN%20RESOURCES/EUROPEANREPORT/trESSIII_ThinkTankReport-LTC_20111026FINAL_amendmentsEC-FINAL.pdf).

22 Lieta C-160/96 *Molenaar* EU:C:1998:84, lieta C-215/99, *Jauch* EU:C:2001:139; lietas C-502/01 un C-31/02 *Gaumain-Cerri* un *Barth* EU:C:2004:413.

23 Lieta C-282/89, *Antonissen*, EU:C:1991:80. Skatīt arī lietu C-67/14, *Alimanovic*, EU:C:2015:597, 57. punkts.

24 OV L 28, 31.1.2014., 17. lpp.

25 Ieteikums Nr. U1 (2009. gada 12. jūnijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami bezdarbniekiem, kuri iesaistās nepilnas slodzes profesionālās vai aroda darbībās dalībvalstī, kas nav šo personu dzīvesvietas valsts (OV C 106, 24.4.2010., 49. lpp.).

18. Groza 32. pantu, lai noteiktu skaidrus prioritātes noteikumus attiecībā uz ģimenes locekļa atvasinātām tiesībām tajos gadījumos, kad saskaņā ar vairāk nekā vienas dalībvalsts tiesību aktiem pārklājas tiesības uz slimības pabalstiem natūrā.
19. Svītrot 34. pantu, lai ņemtu vērā ierosinātās jaunās 1.a nodaļas par ilgtermiņa aprūpes pabalstiem pievienošanu.
20. Pievieno 1.a nodaļu, lai ieviestu atsevišķu nodaļu par ilgtermiņa aprūpes pabalstu koordinēšanu.

35.a pantā paredzēti vispārīgi noteikumi par ilgtermiņa aprūpes pabalstu koordinēšanu, kas saskaņoti ar noteikumiem par slimības pabalstiem.

1. punkts attiecas uz pamatregulas III sadaļas 1. nodaļas piemērojamiem noteikumiem.

2. punktā Administratīvajai komisijai ir noteikts pienākums uzskaitīt visus saskaņā ar valsts tiesību aktiem esošos ilgtermiņa aprūpes pabalstus.

3. punktā paredzēts izņēmums no ilgtermiņa aprūpes pabalstu naudā koordinēšanas saskaņā ar jauno nodaļu, ļaujot dalībvalstīm koordinēt pabalstus saskaņā ar citām pamatregulas III sadaļas nodaļām. Šādi pabalsti tiks uzskaitīti XII pielikumā.

Esošos pretpārklāšanās noteikumus attiecībā uz ilgtermiņa aprūpes pabalstiem no pašreizējā 34. panta iekļauj jaunajā 35.b pantā, izņemot 2. punktu, kuru iekļauj jaunajā 35.a panta 2. punktā.

35.c pantā izklāstīti noteikumi par ilgtermiņa aprūpes pabalstu atmaksāšanu starp iestādēm. Ar 1. punktu 35. pantu piemēro ilgtermiņa aprūpes pabalstiem. 2. punktā paredzēta subsidiāra kompetence attiecībā uz atmaksāšanu, ko veic veselības apdrošināšanas iestādes, ja nav īpašu tiesību aktu par ilgtermiņa aprūpes pabalstiem natūrā. Tas atspoguļo 40. panta 2. punkta loģiku attiecībā uz pabalstiem par nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām.

21. Groza 50. panta 2. punktu, lai svītrotu lieko atsauci uz 52. panta 1. punkta a) apakšpunktu, jo citās dalībvalstīs pabeigti apdrošināšanas periodi netiek ņemti vērā, aprēķinot neatkarīgu pabalstu saskaņā ar 52. panta 1. punkta a) apakšpunktu.
22. Groza 61. pantu, lai atceltu īpašos noteikumus par summēšanu, kas ietverti pašreizējā 1. punktā. Tā vietā piemēro 6. panta vispārējos noteikumus par summēšanu, lai dalībvalsts, kur veikta pēdējā darbība, vajadzības gadījumā ņemtu vērā iepriekšējā dalībvalstī pabeigtos apdrošināšanas, nodarbinātības vai pašnodarbinātības periodus ar nosacījumu, ka pēdējie apdrošināšanas, nodarbinātības vai pašnodarbinātības periodi pabeigti minētajā dalībvalstī un ilguši vismaz trīs mēnešus.
23. Groza 64. pantu, lai pagarinātu minimālo periodu, kurā nenodarbināti darba meklētāji, kuri meklē darbu citā dalībvalstī, var pieprasīt bezdarbnieka pabalstu eksportu, no trim līdz sešiem mēnešiem (vai atlikušo tiesību periodu, ja tas ir īsāks par sešiem mēnešiem). Dalībvalstis var pagarināt šo sešu mēnešu periodu uz visu periodu, kurā šai personai ir tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu kompetentajā dalībvalstī.

24. Jaunais 64.a pants papildina 61. pantu. Tajā noteikts, ka bezdarbnieki, kas pārceļas uz pastāvīgu dzīvi citā dalībvalstī un kļūst par bezdarbniekiem šajā dalībvalstī pēc mazāk nekā trīs mēnešu apdrošināta darba perioda, var pieprasīt eksportēt savu bezdarbnieku pabalstu naudā no dalībvalsts, kurā izpildīta iepriekšējā apdrošināšana. Šādā gadījumā viņiem jāreģistrējas dalībvalsts, kurā veikta pēdējā darbība, nodarbinātības dienestos un jāpilda pienākumi, kas uzlikti bezdarbnieka pabalsta pieprasītājiem saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem.
25. Groza 65. pantu, lai pievienotu jaunus noteikumus attiecībā uz bezdarbnieka pabalstu izmaksu pierobežas darba ņēmējiem un citiem pārrobežu darba ņēmējiem, kuri sava pēdējā darba perioda laikā dzīvoja ārpus kompetentās dalībvalsts.
1. punktā noteikts, ka pret šādām personām būs tāda pati attieksme kā gadījumā, ja viņi dzīvotu kompetentajā dalībvalstī.
2. punktā noteikts, ka personas, kuras kompetentajā dalībvalstī strādājušas mazāk nekā 12 mēnešus, saņems pabalstus no dzīvesvietas valsts. Tomēr darba ņēmējs, kuram ir tiesības uz bezdarbnieka pabalstiem saskaņā ar kompetentās dalībvalsts valsts tiesību aktiem, nepaļaujoties uz summēšanas principu 6. pantā, var izvēlēties saņemt bezdarbnieka pabalstu no dalībvalsts.
- Ar 3. punktu izveido izņēmumu no 64. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā parastā pienākuma bezdarbniekam, kas vēlas eksportēt savu bezdarbnieka pabalstu, būt reģistrētam kompetentās dalībvalsts nodarbinātības dienestā vismaz pēdējās četras nedēļas. Šis izņēmums attiecas uz pilnīgu bezdarbnieku, kas izvēlas meklēt darbu savā dzīvesvietas dalībvalstī, un attiecas uz visu tiesību uz bezdarbnieka pabalstu periodu. 4. punkts sniedz šādām personām izvēli reģistrēties dzīvesvietas dalībvalsts vai dalībvalsts, kurā veikta iepriekšējā darbība, nodarbinātības dienestā.
5. punkts paskaidro, ka 2.–4. punktu nepiemēro personai, kas ir daļēji vai periodiski bez darba. Šādām personām ir tiesības pieprasīt bezdarbnieka pabalstu tikai dalībvalstī, kurā veikta iepriekšējā darbība.
26. Pievieno 68.b pantu, lai nodrošinātu īpašus koordinēšanas noteikumus attiecībā uz ģimenes pabalstiem, kas paredzēti ienākumu aizstāšanai bērna audzināšanas periodos, kas uzskaitīti jaunizveidotā XIII pielikuma I daļā. Tajā noteikts, ka šādi pabalsti ir jākvalificē kā individuālās un personīgas tiesības, nevis kā pabalsts ģimenei kopumā. Dalībvalstis ar sekundāru kompetenci var izvēlēties nepiemērot pretpārklāšanās noteikumus pamatregulas 68. panta 2. punktā un piešķirt personai, kurai uz to ir tiesības, šādu pabalstu pilnā apjomā. Šādas dalībvalstis tiks uzskaitītas XIII pielikuma II daļā.
27. Pievieno jaunu 75.a pantu, lai pievērst lielāku uzmanību īstenošanas regulas 89. panta 3. punktā esošajam kompetento iestāžu pienākumam nodrošināt, ka viņu iestādes ir informētas un ievēro savus koordinēšanas pienākumus, tostarp Administratīvās komisijas lēmumus. Tajā arī noteikts pienākums sekmēt sadarbību starp kompetentajām iestādēm un darba inspekcijām valsts līmenī.
28. Pievieno 76.a pantu, lai pilnvarotu Eiropas Komisiju pieņemt īstenošanas aktus saskaņā ar LESD 291. pantu, konkretizējot procedūras, kas jāievēro, lai nodrošinātu vienādus nosacījumus, kas vajadzīgi, lai piemērotu īpašos noteikumus, kuri ietverti pamatregulas 12. un 13. pantā, attiecībā uz norīkotajiem vai nosūtītajiem darba

ņēmējiem, pašnodarbinātām personām un personām, kas veic darbību divās vai vairākās dalībvalstīs. Šie pasākumi nosaka izsniegšanas, apstrīdēšanas un atsaukšanas standartprocedūras attiecībā uz PDA1, kas apliecina tiesību aktus, kas piemērojami personām, kuras atrodas iepriekš minētās situācijās.

29. Pievieno 87.b pantu, lai noteiktu pārejas noteikumus attiecībā uz grozījumiem, kas ieviesti ar šo regulu. Pārejas noteikumi ir standarta, izņemot 4. punktu, ar ko ievieš īpašus pārejas noteikumus par bezdarbnieka pabalstu koordinēšanu attiecībā uz bijušajiem pierobežas darba ņēmējiem. Tajā noteikts, ka pašreizējie noteikumi joprojām būs piemērojami tiem pabalstiem, kas personām piešķirti pirms jauno noteikumu stāšanās spēkā.
30. 88. pantu aizstāj ar jaunu 88. un 88.a pantu attiecībā uz regulu pielikumu atjaunināšanas procedūru. Šajos pielikumos ietver konkrētām valstīm adresētus ierakstus, atspoguļojot atšķirības dalībvalstu sistēmās. Šis grozījums paplašinās īstenošanas regulas 92. pantā noteiktās esošās pilnvaras saskaņā ar LESD 290. pantu, lai ļautu Eiropas Komisijai pieņemt deleģētus aktus, kas attiecas uz visu pamatregulas pielikumu grozīšanu. Ātrāks pielikumu grozīšanas process, lai atspoguļotu valstu līmenī veiktās izmaiņas, nodrošinās ieinteresētajām personām lielāku pārredzamību un juridisko skaidrību un pilsoņiem – labāku aizsardzību. Saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumu par labāku regulējumu²⁶ Eiropas Komisija ekspertu līmenī veiku pienācīgas konsultācijas sagatavošanās darbu laikā.

2. pants

2. pants attiecas uz grozījumiem pamatregulā.

31. Pievieno jaunu 18.a apsvērumu, lai atsauktos uz īpašu procedūru, ko piemēro, ja dalībvalsts saistībā ar izdevumu atmaksāšanu par pabalstiem natūrā, pamatojoties uz fiksētām summām, nevar paziņot gada vidējās izmaksas uz cilvēku katrā vecuma grupā konkrētā atsaucē gadā.
32. Groza 19. apsvērumu, lai atjauninātu atsauci uz 2008. gada 26. maija Direktīvu 2008/55/EK par savstarpējo palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem un citiem pasākumiem, kas ir aizstāta ar Direktīvu 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem un citiem pasākumiem²⁷.
33. Pievieno jaunu 25. un 26. apsvērumu, lai atsauktos uz jauniem noteikumiem krāpšanas un kļūdu apkarošanai saskaņā ar ES datu aizsardzības principiem.
34. Groza 1. pantu, lai iekļautu jaunu “krāpšanas” definīciju, ņemot vērā jauno noteikumu 5. panta 2. punktu. Par pamatu izmantots paziņojums: “ES pilsoņu un viņu ģimenes locekļu brīva pārvietošanās: piecas darbības, lai panāktu uzlabojumu”²⁸.
35. Groza 2. pantu, lai radītu pamatu dalībvalstīm regulāri apmainīties ar personas datiem par personām, uz kurām attiecas regula, lai atvieglotu jebkādas krāpšanas vai

26 COM(2015) 216 final.

27 OV L 84, 31.3.2010.

28 COM(2013) 837 final.

kļūdas noteikšanu regulas pienācīgā piemērošanā. Uz datu pārsūtīšanu saskaņā ar šo noteikumu attiecas pamatregulas 77. panta prasība, ka datus nosūta saskaņā ar Savienības noteikumiem par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un brīvu apriti.

36. Groza 3. panta 3. punktu, lai konkretizētu datu subjekta tiesības saskaņā ar ES tiesību aktiem datu aizsardzības jomā un noteiktu, ka datu subjekts var lūgt dzīvesvietas dalībvalsts kompetento iestādi koordinēt datu subjekta iesniegto lūgumus par personas datiem, kas apstrādāti saskaņā ar šo regulu.

37. Groza 5. pantu, lai paredzētu, ka iestādes izdots deklaratīvs dokuments ir spēkā tikai tad, ja ir aizpildīta visa obligātā informācija.

Pēc pieprasījuma izdevējai iestādei ir pienākums pārskatīt dokumenta izsniegšanas pamatojumu un vajadzības gadījumā labot vai atsaukt dokumentu 25 darba dienu laikā. Gadījumā, ja prasītājs veicis krāpniecisku darbību, dokumenta atsaukšanai ir atpakaļejošs spēks.

Turklāt 25 darba dienu laikā vai divu darba dienu laikā, ja būs pierādāma steidzamība, izdevēja iestāde nosūta pieprasītājai iestādei visus pieejamos pierādījumus, uz kuriem tā balstījusi savu lēmumu.

38. Groza 14. panta 1. punktu, lai pieskaņotos ar pamatregulas 12. panta 1. punktu izdarītajām izmaiņām. Turklāt tajā noteikts, ka prasība, ka norīkotais vai nosūtītais darba ņēmējs iepriekš bija piesaistīts nosūtītājas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmai, neparedz piesaisti tai pašai dalībvalstij, kurā uzņēmējdarbību veic viņa darba devējs.

39. Ar 5.a punktu precizē, ka pamatregulas 13. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktā noteikts, ka darba ņēmējam piemēro tās dalībvalsts tiesību aktus, kurā ir uzņēmuma vai darba devēja juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta, tikai tad, ja konkrētais darba devējs vai uzņēmums minētajā dalībvalstī veic būtisku darbību. Ja tas tā nav, tad uz darba ņēmēju attiecas tās dalībvalsts tiesību akti, kurā darba devējs vai uzņēmums veic galveno darbību vai kur atrodas tā interešu centrs. Šo noteikšanu veic saskaņā ar kritērijiem, kas izklāstīti īstenošanas regulas 14. panta 9. un 10. punktā. Svītro 5.a punkta otro daļu, jo tā ir lieka, ņemot vērā grozījumus pamatregulas 11. panta 5. punktā.

40. Pievieno 14. panta 12. punktu, lai nodrošinātu tiesību kolīziju normu, lai risinātu situācijas, kad persona, kura dzīvo kādā no trešām valstīm ārpus regulas piemērošanas jomas, veic darbību kā nodarbināta vai pašnodarbināta persona divās vai vairāk dalībvalstīs, saņemot sociālā nodrošinājuma tiesības vienā no šīm valstīm. Grozījums paredz, ka uz šādu personu attieksies tikai tās dalībvalsts sociālā nodrošinājuma tiesību akti, kurā ir uzņēmuma vai darba devēja juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta, vai kur atrodas tā interešu centrs.

41. Groza 15. panta 2. punktu, lai noteiktu portatīvā dokumentu A1 ("PDA1") izsniegšanu lidojumu apkalpes un salona apkalpes locekļiem, kas minēti pamatregulas 11. panta 5. punktā.

42. Groza 16. pantu, lai vienkāršotu procedūru piemērojamo tiesību aktu noteikšanai attiecībā uz nodarbinātību divās vai vairāk dalībvalstīs. Tā 1. un 5. punktā noteikts,

ka darba devējs var uzsākt procedūru savu darba ņēmēju vārdā un ka darba devējs jāinformē par lēmumu attiecībā uz to, kuri sociālā nodrošinājuma tiesību akti piemērojami. Grozījumi 2. punktā paredz, ka par šo lēmumu informē arī iestādi, kurā darba devējs atrodas. Grozījumi 3. punktā paredzē, ka pašreizējā procedūra, kas sastāv vispirms no provizoriskās noteikšanas, kļūst galīga tikai tad, ja neviena cita attiecīgā iestāde šo lēmumu neapstrīd divu mēnešu laikā, attiecas tikai uz situācijām, kad dzīvesvietas iestāde konstatē, ka attiecas citas dalībvalsts tiesību akti.

43. Groza 19. pantu, lai paredzētu, ka kompetentajām iestādēm ir pienākums pārbaudīt attiecīgo informāciju pirms PDA1 izsniegšanas, ar ko nosaka turētājam piemērojamos tiesību aktus. Tas ir saskaņā ar Tiesas judikatūru²⁹. Tajā arī paredzēts, ka sociālā nodrošinājuma iestādes un darba inspekcijas, nodokļu un imigrācijas iestādes ir tiesīgas veikt tiešu informācijas apmaiņu par attiecīgo personu sociālā nodrošinājuma statusu nolūkā nodrošināt atbilstību juridiskajiem pienākumiem, kas saistīti ar nodarbinātību, veselību un drošību, imigrāciju un aplikšanu ar nodokļiem (ziņas par šādu apmaiņu nosaka ar Administratīvās komisijas lēmumu). Kompetentās iestādes pienākums ir sniegt datu subjektiem konkrētu un atbilstošu informāciju par datu apstrādes nolūkiem.
44. Groza III sadaļas 1. nodaļu, lai paplašinātu tās piemērošanas jomu arī attiecībā uz ilgtermiņa aprūpes pabalstiem.
45. Groza 23. pantu, 24. panta 3. punktu, 28. panta 1. punktu, 31. un 32. pantu, lai nodrošinātu, ka šie panti attiecas uz ilgtermiņa aprūpes pabalstiem. Attiecībā uz īpašām shēmām ierēdņiem tām jābūt uzskaitītām 2. pielikumā.
46. Svītro 43. panta 3. punkta otrā daļu, kurā paredzētas situācijas, kurās valsts tiesību aktos brīvprātīgās vai neobligātās apdrošināšanas periodiem piešķirtas dažādas vērtības, un kompetentā iestāde nevar noteikt summu, kas pienākas par attiecīgo periodu. Tas atbilst Administratīvās komisijas pārskatam, kurā secināts, ka šis noteikums vairs nav vajadzīgs.
47. Groza 55. panta 4. punktu, lai stiprinātu kontroles procedūru, kas minēta trešajā daļā, nosakot par obligātiem ikmēneša ziņojumus par paveikto.
48. Groza 55. panta 7. punktu, lai noteiktu, ka pašreizējie noteikumi par bezdarbnieka pabalstu eksportu *mutatis mutandis* attiecas uz tādu eksportu, kas balstīts uz pamatregulas jauno 64.a pantu.
49. Pievieno jaunu 55.a pantu saskaņā ar pamatregulas 64.a pantu, lai nodrošinātu, ka dalībvalsts, kurā izpildīta iepriekšējā apdrošināšana, kompetentā iestāde saņem visu nepieciešamo informāciju, lai izvērtētu attiecīgās personas tiesības uz bezdarbnieka pabalstu.
50. Groza 56. pantu, lai atspoguļotu izmaiņas pamatregulas 65. pantā.
51. Aizstāj IV sadaļas 1. nodaļas virsrakstu, lai atspoguļotu, ka šī sadaļa attiecas arī uz ilgtermiņa aprūpes pabalstu atmaksāšanu, balstoties uz reālajiem izdevumiem vai fiksētām summām.

29

Piemēram, lieta C-202/97, *FTS*, 51. punkts, lieta C-2/05 *Herbosch Kiere*, EU:C:2000:75, 22. punkts, EU:C:2006:69.

52. Groza 64. panta 1. punkta pirmo ievilkumu, lai pilnveidotu atmaksāšanas aprēķināšanas metodiku, kas balstās uz fiksētām summām starp dalībvalstīm, kā paredzēts pamatregulas 24. panta 1. punktā un 25. un 26. pantā, izmantojot trīs dažādas vecuma grupas attiecībā uz personām vecumā no 65 gadiem un vairāk.
53. Groza 65. panta 1. punktu attiecībā uz izdevumu atmaksāšanu par pabalstiem natūrā, pamatojoties uz fiksētām summām, lai precizētu, ka gadījumā, ja dalībvalsts nevar noteiktajā termiņā paziņot gada vidējās izmaksas uz cilvēku katrā vecuma grupā par noteikto gadu, Administratīvā komisija pēc pieprasījuma var apstiprināt, ka tiek izmantotas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicētās gada vidējās izmaksas. Šo izņēmumu nevar piešķirt vairākus gadus pēc kārtas.
54. Pamatregulas 65. panta grozījumu rezultātā svīturo 70. pantu, ar ko atceļ atmaksāšanas noteikumus attiecībā uz bezdarbnieka pabalstiem bijušajiem pierobežas darba ņēmējiem.
55. Groza 73. panta 1. un 2. punktu un pievieno 3. punktu, lai paplašinātu ieskaita procedūras piemērošanas jomu, lai to attiecinātu uz pieprasījumu nokārtošanu gadījumos, kas izriet no piemērojamo tiesību aktu mainīšanas ar atpakaļejošu spēku. Turklāt pievieno 4. punktu, lai nodrošinātu, ka valsts tiesību aktos paredzētie termiņi nekavē ieskaita procedūru starp iestādēm. Ņemot vērā, ka īstenošanas regulas 82. panta 1. punkta b) apakšpunktā atgūšanas procedūrai jau noteikts piecu gadu termiņš, pievieno 5. punktu, lai noteiktu, ka piecu gadu noilguma termiņu piemēro arī ieskaita procedūrai saskaņā ar šo 73. pantu, skaitot atpakaļ no dienas, kad sākusies īstenošanas regulas 5. panta 2. punktā un 6. panta 3. punktā minētā procedūra domstarpību risināšanai.
56. Groza 75. līdz 82. un 84. pantu un pievieno 85.a pantu, lai atjauninātu atgūšanas procedūras, kas ietvertas īstenošanas regulas V sadaļas III nodaļā. Esošās procedūras balstās uz procedūrām, kas noteiktas Direktīvā 2008/55/EK, kura vēlāk tika aizstāta ar Direktīvu 2010/24/ES. Jo īpaši grozījumi paredz vienotu instrumentu, kas izmantojams izpildes pasākumos, kā arī standarta procedūras, lai lūgtu savstarpēju palīdzību, un paziņošanu par instrumentiem un lēmumiem saistībā ar pieprasījumu.
57. Groza 75. pantu, lai nodrošinātu juridisku pamatu, lai dalībvalstis varētu izmantot informācijas apmaiņā iegūto informāciju jomā, uz ko attiecas šī regula, kā arī izmantot tādu nodokļu un maksājumu novērtēšanai un izpildei, uz kuriem attiecas Direktīva 2010/24/ES. Turklāt tā paredz juridisko pamatu iestādēm, lai apmainītos ar informāciju bez iepriekšēja pieprasījuma sociālā nodrošinājuma iemaksu atmaksāšanas gadījumos.
58. Groza 76. pantu, lai ierobežotu dalībvalstu iespēju atteikties sniegt informāciju, ja tā var būt noderīga pieprasījuma piedziņai.
59. Groza 77. pantu, lai ieviestu vienotu paziņošanas veidlapu. Grozījumā arī precizēts, ka lūgums paziņot būtu jāpiemēro gadījumos, kad lūguma iesniedzējas puses dalībvalsts pati nevar paziņot saskaņā ar tās noteikumiem, vai ja paziņošana attiecīgajā valstī radītu nesamērīgus sarežģījumus.
60. Groza 78. pantu, lai paredzētu izņēmumus no dalībvalsts pienākuma sniegt palīdzību atgūšanas procedūru gadījumos, kad ir skaidrs, ka nav izredžu pilnīgai atgūšanai vai kad procedūra radītu nesamērīgas grūtības.

61. Groza 79. pantu, lai ieviestu vienotu instrumentu atgūšanas izpildei, ko varētu tieši atzīt citā dalībvalstī. Administratīvajā komisijā pauda spēcīgu atbalstu vienota izpildes instrumenta ieviešanai³⁰.
62. Groza 80. pantu, lai precizētu apstākļus, kad lūguma saņēmēja puse var atskaitīt radušās izmaksas no atgūtās prasības.
63. Pielāgo 81. pants noteikumus par apstrīdēšanu, lai ņemtu vērā grozījumus attiecībā uz paziņošanu un vienoto izpildes instrumentu.
64. Groza 82. pantu, lai precizētu noilguma termiņus, ko piemēro palīdzības lūgumiem attiecībā uz pieprasījumiem, kas vecāki par pieciem gadiem.
65. Groza 84. pantu, lai precizētu, kad dalībvalsts var lūgt palīdzību piesardzības pasākumu piemērošanā. Tajā noteikts arī, ka uz dokumentu, kas sagatavots, lai atļautu lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī veikt piesardzības pasākumus, nevar attiecināt atzīšanu, papildināšanu vai aizstāšanu.
66. Groza 85. pantu, lai ieviestu noteikumu, kas precizē lūguma iesniedzējas puses pienākumu atmaksāt lūguma saņēmēja pusei radušās ar atgūšanu saistītās izmaksas situācijās, kad šos izdevumus nevar piedzīt no parādnieka vai atskaitīt no pieprasījuma.
67. Pievieno 85.a pantu, lai ļautu lūguma iesniedzējas puses amatpersonām piedalīties atgūšanas procedūra citā dalībvalstī, ja par to panākta vienošanās starp pusēm, un tas ir saskaņā ar lūguma saņēmējas puses kārtību.
68. Groza 87. panta 6. punktu, lai ierobežotu izņēmumu no principa par savstarpēju bezmaksas administratīvo sadarbību, kas paredzēta minētajā pantā, atceļot pienākumu atmaksāt izdevumus par medicīniskajiem izmeklējumiem un administratīvajām pārbaudēm, ko veikusi dzīvesvietas vai uzturēšanās vietas iestāde gadījumos, kad iestāde izmanto secinājumus tādu pienākumu izpildei, kas izriet no tās tiesību aktiem.
69. Svītro 89. panta 3. punktu, jo šis noteikums tagad ir iekļauts pamatregulas 75.a pantā.
70. Pamatregulas 88. pantā izdarīto grozījumu rezultātā svītro 92. pantu.
71. Groza 93. pantu un pievieno 94.a pantu, lai atsauktos uz pārejas kārtību pamatregulas 87.b pantā un uz īpašiem pārejas noteikumiem par bezdarbnieka pabalstu koordinēšanu attiecībā uz bijušajiem pierobežas darba ņēmējiem.
72. Groza 96. pantu, lai paredzētu, ka nolūkā veikt valūtas konvertāciju saskaņā ar 107. pantu Padomes 1972. gada 21. marts Regulu (EEK) Nr. 574/72, ar kuru nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā³¹, kompetentās iestādes var atsaukties uz valūtas maiņas kursu, kas publicēts saskaņā ar īstenošanas regulas 90. pantu.

30 *Pacoleet J and De Wispelaere F Recovery Procedures Report (Network Statistics FMSSFE: 2015)*, kas izstrādāts saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 987/2009 86. panta 3. punktā noteiktajiem pārskatīšanas pienākumiem.

31 OV L 74, 27.3.1972., 1.-83. lpp. (Īpašais izdevums angļu valodā: 1 nodaļa, 1972(I) sējums, 160-233.lpp.).

3. pants

Šis pants precizē jauno noteikumu stāšanos spēkā.

Pielikums

1. Šajā pielikumā ir ietverti pamatregulas esošo pielikumu grozījumi. Minētos pielikumus nepieciešams periodiski atjaunināt, jo īpaši ņemot vērā izmaiņas valstu tiesību aktos.
2. Groza pamatregulas I pielikumu par izņēmumiem no ģimenes pabalstu koordinēšanas, lai atspoguļotu izmaiņas valsts tiesību aktos, kas attiecas uz uzturēšanas maksājumu avansiem Slovākijā un Zviedrijā, un īpašu bērna piedzimšanas un adopcijas pabalstu avansiem Ungārijā, Rumānijā un Zviedrijā.
3. Groza pamatregulas II pielikumu par divpusējām konvencijām, lai svītrotu atsauci uz "SPĀNIJU un PORTUGĀLI", kuras termiņš ir beidzies.
4. Groza pamatregulas III pielikumu saskaņā ar 87. panta 10.a punktu: ierakstus, kas attiecas uz Igauniju, Spāniju, Itāliju, Lietuvu, Ungāriju un Nīderlandi, svītro pēc to termiņa beigšanās 2014. gada 1. maijā. Turklāt Horvātiju, Somiju un Zviedriju svītro no III pielikuma pēc viņu pašu iniciatīvas.
5. Pamatregulas IV pielikumā uzskaitītas dalībvalstis, kas piešķir lielākas tiesības pensionāriem, kuri atgriežas kompetentajā dalībvalstī. To groza, lai iekļautu Igauniju, Lietuvu, Maltu, Portugāli, Rumāniju, Slovākiju, Somiju, un Apvienoto Karalisti, kas vēlas piešķirt pensionāriem, kuri atgriežas savās teritorijās, pilnīgu piekļuvi slimības pabalstiem natūrā.
6. Pamatregulas X pielikumu, kurā ir uzskaitīti īpaši no iemaksām neatkarīgi naudas pabalsti, groza, lai atspoguļotu izmaiņas valstu tiesību aktos.

Dažus ierakstus svītro, jo uzskaitītie pabalsti vairs nepastāv (sociālais pabalsts Čehijā, pieaugušo invaliditātes pabalsts Igaunijā, pabalsts transporta izdevumu kompensēšanai Ungārijā un valsts pensija un uzturlīdzekļu pabalsts Slovēnijā) vai pabalsts ir pārskatīts un ir daļa no valsts tiesību aktiem sociālās palīdzības jomā (ieņēmumu atbalsta maksājums pensionāriem Slovēnijā).

Jāpievieno no jauna ieviestie pabalsti, kas atbilst pamatregulas 70. panta 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem (apbedīšanas pabalsts Igaunijā, sociālais pabalsts pensionāriem Rumānijā un personīgās neatkarības maksājuma mobilitātes komponents Apvienotajā Karalistē).

Jāatjaunina divi no esošajiem ierakstiem attiecībā uz Vāciju un Zviedriju, jo ir grozīti valsts tiesību akti.

7. Jāatjaunina pamatregulas XI pielikumu, kurā ietverti īpaši dalībvalstu tiesību aktu piemērošanas noteikumi.

Grozījums ierakstā par Vāciju ir paredzēts, lai nodrošinātu, ka personām, kas saņem bērna kopšanas pabalstu, piemēro vislabvēlīgāko nodokļu režīmu.

Grozījums ierakstā par Igauniju saskaņā ar pamatregulas 52. panta 1. punkta b) apakšpunktu sniedz *pro rata* (proporcionālu) aprēķināšanas metodi invaliditātes pabalstam, norādot, ka Igaunijā izpildītie uzturēšanās periodi tiks ņemti vērā no personas 16 gadu vecuma līdz attiecīgā gadījuma iestāšanās brīdim.

Grozījums ierakstā par Nīderlandi paredz, ka personām, kuras saņem "līdzvērtīgu pensiju" saskaņā ar XI pielikuma 1. punkta f) apakšpunktu, un viņu ģimenes locekļiem ir tiesības, pamatojoties uz līdzvērtīgu pensiju un pēc tam uz likumā noteikto vecuma pensiju, saņemt slimības pabalstus natūrā savas dzīvesvietas dalībvalstī uz Nīderlandes rēķina.

Pievieno divus jaunus ierakstus par Čehijas Republiku un Slovākiju saistībā ar 1992. gada 29. oktobra Konvencijas par sociālo nodrošinājumu piemērošanu, kas noslēgta pēc Čehijas un Slovākijas Federatīvās Republikas sadalīšanās (jau uzskaitīti II pielikumā). Mērķis ir ņemt vērā jaunās pensiju piemaksas, kas attiecas uz minētajiem īpašiem vēsturiskiem apstākļiem.

Kā izriet no Tiesas nolēmuma lietā C-257/10 *Bergström*, EU:C:2011:839, būtu jāsvītrot pirmie divi punkti ierakstā par Zviedriju.

Groza 1., 2. un 4. punktu ierakstā par Apvienoto Karalisti, lai atspoguļotu izmaiņas valsts tiesību aktos.

8. Pamatregulā pievieno jaunu XII pielikumu, kuram būs uzskaitīti ilgtermiņa aprūpes pabalsti, kas koordinēti saskaņā ar 1.a nodaļu, kā minēts 35.a panta 3. punktā.
9. Pamatregulā pievieno jaunu XIII pielikumu, kurā būs uzskaitīti ģimenes pabalsti naudā, kas paredzēti ienākumu aizstāšanai bērna audzināšanas periodos, kā minēts 68.b pantā.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu un Regulu (EK) Nr. 987/2009, ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004

(Dokuments attiecas uz EEZ un Šveici)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 48. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) No 2010. gada 1. maija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 883/2004 un Regulu (EK) Nr. 987/2009 sāka piemērot modernizētu sociālā nodrošinājuma koordinācijas sistēmu.
- (2) Šīs regulas tika atjauninātas ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija Regulu (ES) Nr. 465/2012 nolūkā papildināt, precizēt un atjaunināt dažus regulu noteikumus, īpaši piemērojamo tiesību aktu noteikšanas un bezdarbnieka pabalstu jomā, un veikt tehniskus pielāgojumus atsaucēm uz valsts tiesību aktiem pielikumos.
- (3) Novērtējumi un diskusijas ar Administratīvo komisiju sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinācijai liecina, ka modernizācijas process ilgtermiņa aprūpes pabalstu, bezdarbnieka pabalstu un ģimenes pabalstu jomā būtu jāturpina.
- (4) Joprojām ir būtiski, lai koordinācijas noteikumi neatpaliktu no mainīgā juridiskā un sociālā konteksta, kurā tie darbojas, un tāpēc ir jāturpina sekmēt pilsoņu tiesību īstenošana, vienlaikus nodrošinot juridisko skaidrību, taisnīgu un vienlīdzīgu finansiālā sloga sadalījumu starp iesaistīto dalībvalstu iestādēm, noteikumu administratīvo vienkāršību un izpildāmību.
- (5) Ir jāgarantē juridiskā noteiktība, precizējot, ka ekonomiski neaktīvu mobilu pilsoņu piekļuvei sociālā nodrošinājuma pabalstiem uzņēmējā dalībvalstī var tikt izvirzīts nosacījums, ka minētajam pilsonim jābūt likumīgām uzturēšanās tiesībām minētajā

dalībvalstī saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā³³. Šajā nolūkā ekonomiski neaktīvs pilsonis būtu skaidri jānošķir no darba meklētāja, kura uzturēšanās tiesības ir tieši piešķirtas ar Līguma par Eiropas Savienība darbību 45. pantu.

- (6) Ilgtermiņa aprūpes pabalsti līdz šim nav bijuši skaidri iekļauti Regulas (EK) Nr. 883/2004 materiālās piemērošanas jomā, bet tikuši koordinēti kā slimības pabalsti, kas radījis juridisko nenoteiktību gan iestādēm, gan personām, kas pieprasījušas ilgtermiņa aprūpes pabalstus. Regulā ir jāizveido stabils tiesiskais regulējums, kas būtu piemērots ilgtermiņa aprūpes pabalstiem un jāiekļauj šādu pabalstu skaidra definīcija.
- (7) Lai nodrošinātu skaidrību attiecībā uz terminoloģiju ES tiesību aktos, termins "norīkošana" būtu jāattiecina tikai uz darba ņēmēju norīkošanu darbā Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 16. decembra Direktīvas 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā³⁴ nozīmē. Turklāt, lai panāktu vienādu attieksmi pret nodarbinātām un pašnodarbinātām personām, ir nepieciešams, lai īpašie noteikumi piemērojamo tiesību aktu noteikšanai attiecībā uz tādiem darba ņēmējiem, kas uz laiku tiek norīkoti vai nosūtīti uz citu dalībvalsti, tiktu konsekventi piemēroti gan nodarbinātām, gan pašnodarbinātām personām.
- (8) Attiecībā uz bezdarbnieka pabalstiem visām dalībvalstīm būtu vienādi jāpiemēro noteikumi par apdrošināšanas periodu summēšanu. Izņemot 65. panta 2. punktā minētos pārrobežu darba ņēmējus, uz noteikumiem par periodu summēšanu nolūkā dot tiesības uz bezdarbnieka pabalstiem būtu jāattiecina nosacījums, ka apdrošinātās personas pēdējā apdrošināšana attiecīgajā dalībvalstī ir bijusi vismaz trīs mēnešus ilga. Dalībvalstij, kas iepriekš bija kompetenta, būtu jāklūst kompetentai attiecībā uz visām apdrošinātajām personām, ka neatbilst šim nosacījumam. Šajā gadījumā reģistrācijai tās dalībvalsts nodarbinātības dienestos, kurā ir izpildīta pēdējā personas apdrošināšana, vajadzētu būt tādām pašām sekām kā reģistrācijai tās dalībvalsts nodarbinātības dienestos, kurā persona ir bijusi apdrošināta pirms tam.
- (9) Saskaņā ar ieteikumiem 2013. gada ziņojumā par ES pilsonību³⁵ ir nepieciešams bezdarbnieka pabalstu eksporta minimālo ilgumu pagarināt no trim līdz sešiem mēnešiem, lai uzlabotu tādu bezdarbnieku, kas pārceļas uz citu dalībvalsti nolūkā meklēt darbu, iespējas kopumā un iespējas reintegrēties darba tirgū un lai risinātu prasmju neatbilstību vajadzībām pāri robežām.
- (10) Ir jānodrošina vienlīdzīgāka attieksme pret pierobežas darbiniekiem un pārrobežu darba ņēmējiem, nodrošinot, ka pierobežas darbinieki saņem bezdarbnieka pabalstus no dalībvalsts, kurā viņi veikuši savu pēdējo darbību, ar noteikumu, ka viņi minētajā dalībvalstī ir strādājuši vismaz pēdējos divpadsmit mēnešus.
- (11) Ģimenes pabalsti, kas paredzēti ienākumu aizstāšanai bērna audzināšanas periodos, ir izveidoti, lai nodrošinātu vecāka, uz kuru attiecas kompetentās dalībvalsts tiesību akti, individuālās un personīgās vajadzības, un tāpēc tie jānošķir no citiem ģimenes pabalstiem, jo tie ir paredzēti, lai vecākam kompensētu zaudētus ienākumus vai algu bērna audzināšanas laikā, nevis tikai vispārīgo ģimenes vajadzību nodrošināšanai.

33 OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.

34 OV L 18, 21.1.1997., 1. lpp.

35 COM(2013) 269 *final*.

- (12) Lai nodrošinātu šīs regulas savlaicīgu atjaunināšanu, ņemot vērā pārmaiņas valstu līmenī, pilnvaras pieņemt aktus, kas attiecas uz šīs regulas un Regulas (EK) Nr. 987/2009 pielikumu grozīšanu, saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu būtu jādeleģē Eiropas Komisijai. Ir īpaši svarīgi, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās notiktu saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu noteiktajiem principiem³⁶. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienlīdzīgu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un to ekspertiem ir sistemātiska piekļuve to Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kuras nodarbojas ar deleģēto aktu sagatavošanu.
- (13) Lai atbalstītu dalībvalstis to centienos apkarot krāpšanu un kļūdas koordinācijas noteikumu piemērošanā, būtu jānosaka turpmāks mazāk stingrs juridiskais pamats, lai atvieglotu personas datu apstrādi attiecībā uz personām, uz kurām attiecas Regula (EK) Nr. 883/2004 un Regula (EK) Nr. 987/2009. Tas ļautu dalībvalstīm periodiski salīdzināt to kompetento iestāžu datus ar citu dalībvalstu rīcībā esošajiem datiem, lai konstatētu kļūdas un neatbilstības, kam vajadzīga turpmāka izmeklēšana.
- (14) Lai aizsargātu datu subjektu tiesības, vienlaikus atvieglot dalībvalstu likumīgo interešu īstenošanu attiecībā uz sadarbību juridisko saistību izpildē, ir skaidri jānorāda apstākļi, kuros personas datus, ar kuriem notikusi apmaiņa saskaņā ar šīm regulām, var izmantot citiem mērķiem, kas nav sociālā nodrošināšana, un jāprecizē dalībvalstu pienākumi sniegt konkrētu un atbilstošu informāciju datu subjektiem.
- (15) Lai paātrinātu procedūru attiecībā uz dokumentu pārbaudi un atsaukšanu (īpaši saistībā ar sociālā nodrošinājuma tiesību aktiem, kas piemērojami turētājiem) krāpšanas un kļūdu gadījumā, ir jāstiprina sadarbība un informācijas apmaiņa starp izdevējiestādi un iestādi, kas pieprasa atsaukšanu. Ja ir šaubas par dokumenta derīgumu vai par apstiprinošo pierādījumu pareizību, vai ja atšķiras dalībvalstu viedoklis par piemērojamo tiesību aktu noteikšanu, attiecīgo dalībvalstu un personu interesēs ir attiecīgo iestāžu vienošanās panākšana saprātīgā termiņā.
- (16) Lai nodrošinātu koordinācijas noteikumu rezultatīvu un efektīvu darbību, ir jāprecizē noteikumi par piemērojamo tiesību aktu noteikšanu attiecībā uz darba ņēmējiem, kas ir ekonomiski aktīvi divās vai vairākās dalībvalstīs, lai savukārt padarītu šos noteikumus līdzvērtīgākus nosacījumiem, kas attiecas uz personām, kuras ir norīkotas vai nosūtītas veikt saimniecisku darbību vienā dalībvalstī. Turklāt norīkošanas noteikumi, kas paredz piemērojamo tiesību aktu nepārtrauktību, būtu jāpiemēro tikai personām, kurām ir bijusi iepriekšēja saikne ar izcelsmes dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmu.
- (17) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus Regulas (EK) Nr. 883/2004 12. un 13. panta īstenošanai, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Eiropas Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulas (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu³⁷, 5. pantu.

36 OV L 123, 12.5.2016., 1.–14. lpp.

37 OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

- (18) Ja dalībvalsts noteiktajā termiņā nevar paziņot gada vidējās izmaksas uz cilvēku katrā vecuma grupā par pārskata gadu, ir jāparedz alternatīva iespēja, ka dalībvalsts var iesniegt pieprasījumus par minēto gadu, pamatojoties uz *Oficiālajā Vēstnesī* publicētajām gada vidējām izmaksām par gadu tieši pirms šā gada. Izdevumu par pabalstiem natūrā atmaksāšanai, pamatojoties uz fiksētām summām, pēc iespējas jāatbilst reālajiem izdevumiem; tāpēc izņēmums no paziņošanas pienākuma būtu jāapstiprina Administratīvajai komisijai un nebūtu jāpiešķir divus gadus pēc kārtas.
- (19) Ņemot vērā Tiesas judikatūru Lietā C-345/09 *Van Delft* un citi, EU:C:2010:610, un C-543/13 *Fischer-Lintjens*, EU:C:2015:359, piemērojamajos tiesību aktos nav jāizdara izmaiņas ar atpakaļejošu spēku. Tāpēc ieskaita procedūra, kuru piemēro situācijās, kad dalībvalsts tiesību akti tika piemēroti provizoriski saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 987/2009 6. pantu, būtu jāattiecinā arī uz citiem gadījumiem, kas izriet no piemērojamo tiesību aktu maiņas ar atpakaļejošu spēku. Turklāt šajā kontekstā nevajadzētu piemērot atšķirīgus noilguma noteikumus valsts tiesību aktos, lai nodrošinātu, ka nokārtošanu ar atpakaļejošu spēku starp iestādēm nekavē valstu tiesību aktos noteikti nesavienojami termiņi, un vienlaikus vajadzētu noteikt vienādu piecu gadu noilguma periodu, skaitot atpakaļ no šīs regulas 5. panta 2. punktā un 6. panta 3. punktā minētās dialoga procedūras sākšanas dienas, lai nodrošinātu, ka šī procedūra šādu domstarpību risināšanai netiktu traucēta.
- (20) Efektīva atgūšana ir līdzeklis, kā novērst krāpšanu un ļaunprātīgu izmantošanu un cīnīties ar to un kā nodrošināt sociālā nodrošinājuma sistēmu netraucētu darbību. Regulas (EK) Nr. 987/2009 IV sadaļas III nodaļā iekļauto atgūšanas procedūru pamatā ir procedūras un noteikumi, kas noteikti 2008. gada 26. maija Direktīvā 2008/55/EK par savstarpējo palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem un citiem pasākumiem³⁸. Šī direktīva ir aizstāta ar Direktīvu 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem, un citiem pasākumiem³⁹ – tajā tika ierosināts vienots instruments, kas izmantojams izpildes pasākumos, kā arī standarta veidlapa paziņošanai par instrumentiem un pasākumiem saistībā ar pieprasījumiem. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 987/2009 86. panta 3. punktu Administratīvās komisijas veiktajā pārskatīšanā lielākā daļa dalībvalstu uzskatīja, ka tāda vienota instrumenta izmantošanai, kas attiecas uz izpildi un ir līdzīgs Direktīvā 2010/24/ES paredzētajam instrumentam, ir priekšrocības. Tādēļ ir nepieciešams, lai noteikumi par savstarpēju palīdzību sociālā nodrošinājuma pieprasījumu atgūšanā ņem vērā Direktīvā 2010/24/ES paredzētos jaunus pasākumus, lai nodrošinātu efektīvāku atgūšanu un sociālā nodrošinājuma sistēmu sekmīgu darbību.
- (21) Lai ņemtu vērā izmaiņas dažu dalībvalstu tiesību aktos un lai ieinteresētajām personām garantētu juridisko noteiktību, ir jāpielāgo Regulas (EK) Nr. 883/2004 pielikumi,

38 OV L 150, 10.6.2008., 28. lpp.

39 OV L 84, 31.3.2010., 1. lpp.

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 883/2004 groza šādi:

1. Regulas 2. apsvērumā pievieno šādu otro teikumu:

"Līguma par Eiropas Savienība darbību 21. pants garantē ikvienam Savienības pilsonim tiesības brīvi pārvietoties, ievērojot Līgumos noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī to īstenošanai paredzētos pasākumus."

2. Regulas 5. apsvērumā aiz vārdiem "vienlīdzīga attieksme pret attiecīgajām personām" pievieno šādu tekstu:

", ievērojot nosacījumus attiecībā uz ekonomiski neaktīvu mobilu ES pilsoņu piekļuvi dažiem sociālā nodrošinājuma pabalstiem uzņēmējā dalībvalstī, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvā 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā⁴⁰."

3. Aiz 5. apsvēruma iekļauj šādu tekstu:

"(5a) Tiesa ir nospriedusi, ka dalībvalstīm ir tiesības uz ekonomiski neaktīvo pilsoņu piekļuvi sociālā nodrošinājuma pabalstiem, kas nav sociālā palīdzība Direktīvas 2004/38/EK nozīmē, uzņēmējā dalībvalstī attiecināt nosacījumu par likumīgas uzturēšanās tiesībām minētās direktīvas nozīmē. Likumīgo uzturēšanās tiesību pārbaude būtu jāveic saskaņā ar Direktīvas 2004/38/EK prasībām. Šajā nolūkā ekonomiski neaktīvs pilsonis ir skaidri jānošķir no darba meklētāja, kura uzturēšanās tiesības ir tieši piešķirtas ar Līguma par Eiropas Savienība darbību 45. pantu. Lai uzlabotu juridisko skaidrību pilsoņiem un iestādēm, ir vajadzīga šīs judikatūras kodifikācija.

(5b) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ekonomiski neaktīviem mobiliem ES pilsoņiem netiktu liegts iegūt visaptverošu veselības apdrošināšanas segumu uzņēmējā dalībvalstī, kā noteikts Direktīvā 2004/38/EK. Tas var nozīmēt, ka šādiem pilsoņiem tiek ļauts veikt samērīgas iemaksas veselības apdrošināšanas sistēmā dalībvalstī, kurā viņi parasti uzturas.

(5c) Neraugoties uz ierobežojumiem attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi pret ekonomiski neaktīvām personām, kas izriet no Direktīvas 2004/38/EK vai no citiem Savienības tiesību aktiem, nekam šajā regulā nebūtu jāierobežo pamattiesības, kas atzītas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, proti, tiesības uz cilvēka cieņu (1. pants), tiesības uz dzīvību (2. pants) un tiesības uz veselības aprūpi (35. pants)."

4. Regulas 18.b apsvēruma pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

"III pielikuma FTL apakšdaļā Komisijas 2012. gada 5. oktobra Regulā (ES) Nr. 965/2012, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā

ar gaisa kuģu ekspluatāciju atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008 un kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 2014. gada 29. janvāra Regulu (ES) Nr. 83/2014, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 965/2012, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa kuģu ekspluatāciju atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008⁴¹, jēdziens "mājas bāze" lidojuma apkalpes un salona apkalpes locekļiem tiek definēts kā ekspluatanta noteikta vieta apkalpes loceklim, no kuras apkalpes loceklis parasti sāk un kurā parasti beidz darba periodu vai darba periodu sērijas, un kur ekspluatants parastos apstākļos neatbild par attiecīgā apkalpes locekļa izmitināšanu."

5. Regulas 24. apsvērumu aizstāj ar šādu:

"(24) Ilgtermiņa aprūpes pabalsti apdrošinātām personām un viņu ģimenes locekļiem būtu jākoordinē saskaņā ar īpašiem noteikumiem, kas saskaņā ar Tiesas judikatūru principā atbilst noteikumiem, kuri piemērojamai slimības pabalstiem. Ir jāparedz arī īpaši noteikumi gadījumos, kad pārklājas ilgtermiņa aprūpes pabalsti natūrā un naudā."

6. Aiz 35. apsvēruma iekļauj šādu tekstu:

"(35a) Ģimenes pabalsti naudā, kas paredzēti, lai aizstātu ienākumus bērna audzināšanas periodos, ir tāda vecāka individuālas personas tiesības, uz kuru attiecas kompetentās dalībvalsts tiesību akti. Ņemot vērā šo ģimenes pabalstu īpatnības, šādi pabalsti būtu jāiekļauj šīs regulas XIII pielikuma I daļā un tiem vajadzētu būt paredzētiem tikai un vienīgi attiecīgajam vecākam. Dalībvalsts, kurai ir sekundāra kompetence, var izlemt, ka, ja tiesības uz ģimenes pabalstiem saskaņā ar kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem un saskaņā ar ģimenes locekļu uzturēšanās dalībvalsts tiesību aktiem pārklājas, šādiem pabalstiem nebūtu jāpiemēro noteikumi par prioritāti. Ja dalībvalsts izvēlas nepiemērot noteikumus par prioritāti, tas jādara konsekventi attiecībā uz visām personām, kam ir tiesības uz šiem pabalstiem, analogā situācijā, un dalībvalsts jāiekļauj XIII pielikuma II daļā."

7. Aiz 39. apsvēruma iekļauj šādu tekstu:

"(39a) Personas datu apstrādei, ko veic saskaņā ar šo regulu, piemēro attiecīgos ES tiesību aktus par datu aizsardzību, jo īpaši Regulu (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula)⁴²."

8. Aiz 45. apsvēruma pievieno šādus apsvērumus:

"(46) Lai nodrošinātu šīs regulas savlaicīgu atjaunināšanu, ņemot vērā pārmaiņas valstu līmenī, pilnvaras pieņemt aktus, kas attiecas uz šīs regulas un Regulas (EK) Nr. 987/2009 pielikumu grozīšanu, saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu būtu jādeleģē Eiropas Komisijai. Ir īpaši svarīgi, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās notiktu saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu noteiktajiem principiem⁴³. Jo īpaši, lai deleģēto

41 OV L 28, 31.1.2014., 17. lpp.

42 OV L 119, 4.5.2016., 1.–88. lpp.

43 COM(2015) 216 final.

aktu sagatavošanā nodrošinātu vienlīdzīgu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve to Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kuras nodarbojas ar deleģēto aktu sagatavošanu.

(47) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un ņemti vērā principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, konkrēti – personas datu aizsardzība (8. pants), brīvība izvēlēties profesiju un tiesības strādāt (15. pants), tiesības uz īpašumu (17. pants), diskriminācijas aizliegums (21. pants), bērnu tiesības (24. pants), vecāka gadagājuma cilvēku tiesības (25. pants), invalīdu integrācija (26. pants), tiesības uz ģimenes dzīvi un darbu (33. pants), tiesības uz sociālo nodrošinājumu un sociālo palīdzību (34. pants), tiesības uz veselības aprūpi (35. pants) un tiesības uz pārvietošanās un uzturēšanās brīvību (45. pants), un tā ir jāīsteno saskaņā ar šīm tiesībām un principiem.

(48) Nekas šajā regulā neierobežo Eiropas Cilvēktiesību konvencijā atzītās neatkarīgās tiesības un pienākumus, konkrēti tiesības uz dzīvību (2. pants), tiesības uz aizsardzību no necilvēciskas vai pazemojošas attieksmes (3. pants), tiesības uz īpašumu (1. papildu protokola 1. pants) un diskriminācijas aizliegumu (14. pants), un šī regula ir jāīsteno saskaņā ar šīm tiesībām un pienākumiem."

9. Regulas 1. pantu groza šādi:

(a) panta c) punktā vārdus "III sadaļas 1. un 3. nodaļa" aizstāj ar vārdiem "III sadaļas 1., 1.a un 3. nodaļa";

(b) panta i) punkta 1) apakšpunkta ii) punktā pēc vārdiem "III sadaļas 1. nodaļā par slimību, maternitātes un līdzvērtīgiem paternitātes pabalstiem" iekļauj vārdus "un 1.a nodaļā par ilgtermiņa aprūpes pabalstiem";

(c) panta va) punkta i) apakšpunktā pēc vārdiem "III sadaļas 1. nodaļā (slimības pabalsti, maternitātes un līdzvērtīgi paternitātes pabalsti)" iekļauj vārdus " un 1.a nodaļā (ilgtermiņa aprūpes pabalsti)" un pēdējo teikumu svītrot;

(d) aiz va) punkta iekļauj šādu punktu:

"vb) "ilgtermiņa aprūpes pabalsts" ir jebkāds pabalsts natūrā, naudā vai to kombinācija personām, kam vecuma, invaliditātes, slimības vai traucējumu dēļ ilgstošā laikposmā ir vajadzīga ievērojama citas personas vai personu palīdzība, lai veiktu svarīgākās ikdienas darbības, tostarp saņemtu atbalstu personīgās autonomijas nodrošināšanai; tas var būt arī pabalsts, kas piešķirts personai, kas sniedz šādu palīdzību, vai priekš personas, kas sniedz šādu palīdzību;"

10. Regulas 3. panta 1. punktā aiz b) apakšpunkta iekļauj šādu apakšpunktu:

"ba) ilgtermiņa aprūpes pabalsti;"

11. Regulas (EK) Nr. 883/2004 4. pantu aizstāj ar šādu:

"4. pants

Vienlīdzīga attieksme

1. Ja šajā regulā nav noteikts citādi, personām, uz ko attiecas šī regula, pienākas tādi paši pabalsti un ir tādi paši pienākumi kā tie, ko kādas dalībvalsts tiesību paredz akti tās piederīgajiem.

2. Dalībvalsts var pieprasīt, lai uz ekonomiski neaktīvās personas, kas uzturas minētajā dalībvalstī, piekļuvi tās sociālā nodrošinājuma pabalstiem attiektos nosacījumi par likumīgas uzturēšanās tiesībām, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvā 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā⁴⁴."

12. Regulas 11. pantu groza šādi:

(a) panta 2. punktā vārdus "slimības pabalstiem naudā, ar kuriem sedz ārstēšanas izdevumus neierobežotā laika posmā" aizstāj ar vārdiem "ilgtermiņa aprūpes pabalstiem naudā";

(b) panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

"5. Darbību lidojuma apkalpes un salona apkalpes locekļa statusā, kurš sniedz pasažieru vai kravu gaisa pārvadājumu pakalpojumus, uzskata par darbību, ko veic tikai un vienīgi dalībvalstī, kur atrodas mājas bāze, kas definēta Komisijas 2012. gada 5. oktobra Regulas (ES) Nr. 965/2012, ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa kuģu ekspluatāciju atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008⁴⁵, III pielikuma FTL apakšdaļā."

13. Regulas 12. pantu aizstāj ar šādu:

"12. pants

Īpaši noteikumi

1. Uz personu, kas kādā dalībvalstī veic darbību nodarbinātas personas statusā tāda darba devēja uzdevumā, kurš parasti tur veic savas darbības, un ko minētais darba devējs ir norīkojis Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 16. decembra Direktīvas 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā⁴⁶ nozīmē vai nosūtījis uz citu dalībvalsti veikt darbu minētā darba devēja uzdevumā, arī turpmāk attiecas pirmās dalībvalsts tiesību akti, ja paredzamais minētā darba ilgums nepārsniedz 24 mēnešus un ja minētā persona nav norīkota vai nosūtīta aizstāt citu turp iepriekš šā panta nozīmē norīkotu vai nosūtītu nodarbinātu vai pašnodarbinātu personu.

2. Uz personu, kas kādā dalībvalstī parasti veic darbību pašnodarbinātas personas statusā un dodas veikt līdzīgu darbību citā dalībvalstī, arī turpmāk attiecas pirmās dalībvalsts tiesību akti, ja šādas darbības paredzamais ilgums nepārsniedz 24 mēnešus un ja minētā persona neaizstāj citu norīkotu nodarbinātu vai pašnodarbinātu personu."

44 OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.

45 OV L 28, 31.1.2014., 17. lpp.

46 OV L 018, 21.1.1997., 1. lpp.

14. Regulas 13. pantā aiz 4. punkta iekļauj šādu 4.a punktu:

"4.a Persona, kas saņem bezdarbnieka pabalstu naudā vienā dalībvalstī un kas vienlaikus veic darbību nodarbinātas vai pašnodarbinātas personas statusā citā dalībvalstī, ir pakļauta tās dalībvalsts tiesību aktiem, kura maksā bezdarbnieka pabalstu."

15. 32. pantā pievieno šādu 3. punktu:

"3. Ja ģimenes loceklim ir atvasinātas tiesības uz pabalstiem saskaņā ar vairāk nekā vienas dalībvalsts tiesību aktiem, piemēro šādus prioritātes noteikumus:

(c) tādu tiesību gadījumā, kas pieejamas ar atšķirīgu pamatojumu, prioritāte ir šāda:

i) tiesības, kas pieejamas, pamatojoties uz apdrošinātās personas darbību nodarbinātas vai pašnodarbinātas personas statusā;

ii) tiesības, kas pieejamas, pamatojoties uz apdrošinātās personas pensijas saņemšanu;

iii) tiesības, kas pieejamas, pamatojoties uz apdrošinātās personas dzīvesvietu;

(d) atvasinātu tiesību gadījumā, kuras pieejamas ar to pašu pamatojumu, prioritāti nosaka, atsaucoties uz ģimenes locekļa dzīvesvietu kā papildu kritēriju;

(e) gadījumos, kad nav iespējams noteikt prioritāti, pamatojoties uz iepriekš minētajiem kritērijiem, kā pēdējo kritēriju piemēro apdrošinātās personas ilgāko apdrošināšanas periodu valsts pensiju sistēmā."

16. Regulas 34. pantu svīturo.

17. Aiz 35. panta iekļauj šādu nodaļu:

"1.a NODAĻA

Ilgtermiņa aprūpes pabalsti

35.a pants

Vispārīgi noteikumi

1. Neskarot šajā nodaļā paredzētos īpašos noteikumus, 17.–32. pantu *mutatis mutandis* piemēro ilgtermiņa aprūpes pabalstiem.

2. Administratīvā komisija izveido detalizētu tādu ilgtermiņa aprūpes pabalstu sarakstu, kas atbilst šīs regulas 1. panta vb) punkta kritērijiem, norādot, kuri pabalsti ir pabalsti natūrā un kuri – naudā.

3. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, dalībvalstis var piešķirt ilgtermiņa aprūpes pabalstus naudā saskaņā ar III sadaļas citām nodaļām, ja pabalsts un īpašie nosacījumi, kas attiecas uz pabalstu, ir minēti XII pielikumā un ja šādas

koordinācijas rezultāts ir vismaz tikpat izdevīgs saņēmējiem kā tad, ja pabalsts tiktu koordinēts saskaņā ar šo nodaļu.

35.b pants

Ilgtermiņa aprūpes pabalstu pārklāšanās

1. Ja tādu ilgtermiņa aprūpes naudas pabalstu saņēmējs, kuri piešķirti saskaņā ar kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem, saņem – vienlaikus un saskaņā ar šo nodaļu – ilgtermiņa aprūpes pabalstus natūrā no dzīvesvietas vai uzturēšanās vietas iestādes citā dalībvalstī un ja pirmās dalībvalsts iestādei arī jāatmaksā šo pabalstu natūrā izmaksas saskaņā ar 35.c pantu, 10. pantā paredzētais vispārīgais noteikums par pabalstu pārklāšanās novēršanu ir piemērojams tikai ar šādu ierobežojumu: naudas pabalsta summu samazina par pabalsta natūrā atmaksājamo summu, kas saskaņā ar 35.c pantu pieprasāma no pirmās dalībvalsts iestādes.

2. Divas vai vairākas dalībvalstis vai to kompetentās iestādes var vienoties par citiem vai papildu pasākumiem, kas attiecīgajām personām nav mazāk labvēlīgi kā 1. punktā noteiktie principi.

35.c pants

Atmaksāšana starp iestādēm

1. 35. pantu *mutatis mutandis* piemēro ilgtermiņa aprūpes pabalstiem.

2. Ja dalībvalsts, kurā atrodas saskaņā ar šo nodaļu kompetentā iestāde, nepiešķir ilgtermiņa aprūpes pabalstus natūrā, iestāde, kura minētajā dalībvalstī saskaņā ar 1. nodaļu ir vai būtu kompetenta attiecībā uz citā dalībvalstī piešķirtu slimības pabalstu natūrā atmaksāšanu, ir uzskatāma par kompetentu arī 1.a nodaļas vajadzībām."

18. Regulas 50. panta 2. punktā vārdus "52. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktam" aizstāj ar vārdiem "52. panta 1. punkta b) apakšpunktam".

19. Regulas 61. pantu aizstāj ar šādu:

"61. pants

Īpaši noteikumi par apdrošināšanas, nodarbinātības vai pašnodarbinātības periodu summēšanu

1. Izņemot 65. panta 2. punktā minētos gadījumus, 6. pantu piemēro atkarībā no tā, vai attiecīgās personas pēdējās apdrošināšanas, nodarbinātības vai pašnodarbinātības periods atbilstīgi tiesību aktiem, saskaņā ar kuriem ir pieprasīti pabalsti, ir bijis vismaz trīs mēnešus ilgs.

2. Ja bezdarbnieks neatbilst saskaņā ar 1. pantu noteiktajiem periodu summēšanas nosacījumiem, jo viņa pēdējo izpildīto apdrošināšanas, nodarbinātības vai pašnodarbinātības periodu ilgums attiecīgajā dalībvalstī ir mazāks nekā trīs mēneši, bezdarbniekam ir tiesības uz bezdarbnieka pabalstu saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kur viņš iepriekš ir izpildījis šādus periodus saskaņā ar nosacījumiem un atbilstīgi ierobežojumiem, kas noteikti 64.a pantā."

20. Regulas 64. pantu groza šādi:

- (a) panta 1. punkta c) apakšpunktā vārdu "trīs" aizstāj ar vārdu "sešus" un vārdus "trīs mēnešu laika posmu līdz sešiem mēnešiem" aizstāj ar vārdiem "sešu mēnešu laika posmu līdz tā perioda beigām, kurā viņam ir tiesības uz pabalstiem";
- (b) panta 3. punktā vārdu "trīs" aizstāj ar vārdu "seši" un vārdus "sešiem mēnešiem" aizstāj ar vārdiem "tā perioda beigām, kurā ir tiesības uz pabalstiem".

21. Aiz 64. panta iekļauj šādu 64.a pantu:

"64.a pants

Īpaši noteikumi attiecībā uz bezdarbniekiem, kas ir pārcēlušies uz citu dalībvalsti, neizpildot 61. panta 1. punkta un 64. panta nosacījumus

61. panta 2. punktā minētajās situācijās dalībvalsts, kuras tiesību aktiem bezdarbnieks bija pakļauts iepriekš, ir kompetenta piešķirt bezdarbnieka pabalstus. Tos piešķir par kompetentās iestādes līdzekļiem uz periodu, kas noteikts 64. panta 1. punkta c) apakšpunktā, ja bezdarbnieks nodod sevi nodarbinātības dienestu rīcībā dalībvalstī, kurā ir izpildīta pēdējā apdrošināšana, un atbilst nosacījumiem, kas noteikti saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem. 64. panta 2.–4. punktu piemēro *mutatis mutandis*."

22. Regulas 65. pantu aizstāj ar šādu:

"65. pants

Bezdarbnieki, kas dzīvo dalībvalstī, kura nav kompetentā valsts

1. Bezdarbnieks, kas savas pēdējās darbības laikā nodarbinātas vai pašnodarbinātas personas statusā dzīvojis dalībvalstī, kura nav kompetentā dalībvalsts, nodod sevi iepriekšējā darba devēja vai nodarbinātības dienestu rīcībā kompetentajā dalībvalstī. Šāda persona saņem pabalstus saskaņā ar kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem tā, kā tas notiktu, ja persona dzīvotu minētajā dalībvalstī. Šos pabalstus piešķir kompetentās dalībvalsts iestāde.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, pilnīgs bezdarbnieks, kas savas pēdējās darbības laikā nodarbinātas vai pašnodarbinātas personas statusā dzīvojis dalībvalstī, kura nav kompetentā dalībvalsts, un kas nav izpildījis vismaz 12 mēnešu bezdarbnieka apdrošināšanas periodu tikai un vienīgi saskaņā ar kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem, nodod sevi dzīvesvietas dalībvalsts nodarbinātības dienestu rīcībā. Šāda persona saņem pabalstus saskaņā ar dzīvesvietas dalībvalsts tiesību aktiem tā, kā tas notiktu, ja persona būtu izpildījusi visus apdrošināšanas periodus saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem. Šos pabalstus piešķir dzīvesvietas dalībvalsts iestāde. Šajā punktā minētajam pilnīgam bezdarbniekam, kuram būtu tiesības uz bezdarbnieka pabalstu tikai saskaņā ar kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem, ja viņš tajā dzīvotu, ir alternatīva iespēja – viņš var izvēlēties nodot sevi minētās dalībvalsts nodarbinātības dienestu rīcībā un saņemt pabalstus saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību aktiem tā, kā tas notiktu, ja viņš tur dzīvotu.

3. Ja 1. vai 2. punktā minētais pilnīgs bezdarbnieks nevēlas nodot sevi kompetentās dalībvalsts nodarbinātības dienestu rīcībā vai palikt to rīcībā pēc reģistrēšanās tajos un vēlas meklēt darbu dzīvesvietas dalībvalstī vai dalībvalstī, kurā viņš veica savu pēdējo darbību, 64. pantu piemēro *mutatis mutandis*, izņemot 64. panta 1. punkta a) apakšpunktu. Kompetentā iestāde var pagarināt 64. panta 1. punkta c) apakšpunkta pirmajā teikumā minēto periodu līdz tā laika posma beigām, kurā ir tiesības uz pabalstiem.

4. Šajā pantā minētais pilnīgs bezdarbnieks papildus tam, ka viņš sevi nodod kompetentās dalībvalsts nodarbinātības dienestu rīcībā, var nodot sevi arī citas dalībvalsts nodarbinātības dienestu rīcībā.

5. Šā panta 2.–4. pantu nepiemēro personai, kas ir daļēji vai periodiski bez darba."

23. Aiz 68.a panta iekļauj šādu pantu:

"68.b pants

Īpaši noteikumi par ģimenes pabalstiem naudā, kas paredzēti ienākumu aizstāšanai bērna audzināšanas periodos

1. Ģimenes pabalstus naudā, kas paredzēti, lai aizstātu ienākumus bērna audzināšanas periodos, un kas minēti XIII pielikuma 1. daļā, piešķir tikai personai, uz kuru attiecas kompetentās dalībvalsts tiesību akti, un personas ģimenes locekļiem nav atvasinātu tiesību uz šādiem pabalstiem. Šīs regulas 68.a pantu nepiemēro šādiem pabalstiem, un kompetentajai iestādei nav pienākuma ņemt vērā pieprasījumu, ko iesniedzis otrs vecāks, persona, ko uzskata par vienu no vecākiem, vai iestāde, kas ir bērna vai bērnu aizbildnis, saskaņā ar īstenošanas regulas 60. panta 1. punktu.

2. Atkāpjoties no 68. panta 2. punkta, gadījumā, kad tiesības uz pabalstiem atbilstīgi pretrunīgiem tiesību aktiem pārklājas, dalībvalsts var piešķirt saņēmējam pilnu 1. punktā minēto pabalstu neatkarīgi no summas, kas noteikta pirmās dalībvalsts tiesību aktos. Dalībvalstis, kas nolemj piemērot šādu izņēmumu, iekļauj XIII pielikuma 2. daļā, ar atsauci uz ģimenes pabalstu, uz kuru attiecas izņēmums."

24. Aiz 75. panta iekļauj šādu 75.a pantu sadaļā "V sadaļa DAŽĀDI NOTEIKUMI":

"75.a pants

Kompetento iestāžu pienākumi

1. Kompetentās iestādes nodrošina, ka to iestādes ir informētas par visiem tiesību aktu vai citiem noteikumiem, ieskaitot Administratīvās komisijas lēmumus, pamatregulas un īstenošanas regulas jomā, un piemēro tos.

2. Lai nodrošinātu piemērojamo tiesību aktu pareizu noteikšanu, kompetentās iestādes sekmē sadarbību starp iestādēm un darba inspekcijām savās dalībvalstīs."

25. Aiz 76. panta iekļauj šādu 76.a pantu:

"76.a pants

Pilnvaras pieņemt īstenošanas aktus

1. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka procedūru, kas jāievēro, lai nodrošinātu vienādus šīs regulas 12. un 13. panta piemērošanas nosacījumus. Ar minētajiem aktiem nosaka standarta procedūru (ieskaitot termiņus) attiecībā uz:

- portatīva dokumenta, kas apliecina uz tā turētāju attiecināmos sociālā nodrošinājuma tiesību aktus, izdošanu, formātu un saturu;
- tādu situāciju noteikšanu, kurās šo dokumentu izsniedz;
- elementiem, kas jāpārbauda pirms dokumenta izsniegšanas;
- dokumenta atsaukšanu, kad tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā persona ir nodarbināta, apstrīd tā pareizību un derīgumu.

2. Īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011⁴⁷ 5. pantā minēto pārbaudes procedūru.

3. Komisijai palīdz Administratīvā komisija, kas ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē."

26. Regulā iekļauj šādu 87.b pantu:

"87.b pants

Pārejas noteikumi Regulas (ES) xxxx⁴⁸ piemērošanai

1. Nekādas tiesības saskaņā ar Regulu (ES) xxxx neiegūst attiecībā uz laikposmu pirms tās spēkā stāšanās dienas.

2. Lai noteiktu tiesības, kas iegūtas saskaņā ar šo regulu, ņem vērā visus apdrošināšanas periodus un, attiecīgā gadījumā, visus nodarbinātības, pašnodarbinātības vai dzīvesvietas periodus, kas ir izpildīti saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem pirms [Regulas (ES) xxxx piemērošanas datums] attiecīgajā dalībvalstī.

3. Ievērojot 1. punktu, tiesības saskaņā ar Regulu (ES) xxxx iegūst pat tad, ja tās ir saistītas ar apstākļiem, kas radušies pirms regulas piemērošanas dienas attiecīgajā dalībvalstī.

4. Šīs regulas 61., 64. un 65. pantu, kas bija spēkā pirms [Regulas (ES) xxxx piemērošanas sākuma datums], turpina piemērot bezdarbnieka pabalstiem, kas piešķirti personām, kuri kļuva par bezdarbniekiem pirms minētā datuma."

47 OV L 55, 28.2.2011., 13.–18. lpp.

48 [To be inserted].

27. Regulas 88. pantu aizstāj ar šādu:

"88. pants

Pielikumu atjaunināšanas pilnvaru deleģēšana

Eiropas Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 88.a pantu, lai periodiski grozītu šīs regulas un īstenošanas regulas pielikumus pēc Administratīvās komisijas pieprasījuma.

88.a pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras, kas minētas 88. pantā, Eiropas Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no [Regulas (ES) xxxx spēkā stāšanās datums].
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 88. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz minētajā lēmumā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu noteiktajiem principiem.
5. Tiklīdz Eiropas Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 88. pantu pieņemtais deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts tika paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem."

28. I, II, III, IV, X un XI pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

29. XII un XIII pielikumu pievieno saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Regulu (EK) Nr. 987/2009 groza šādi:

1. Aiz 18. apsvēruma iekļauj šādu apsvērumu:

"(18a) Lai atmaksātu izmaksas par pabalstiem, kas radušās dzīvesvietas dalībvalstij, ja attiecīgās personas ir apdrošinātas citā dalībvalstī, ir vajadzīgi daži īpaši noteikumi

un procedūras. Dalībvalstis, kurām jāatmaksā izdevumi, pamatojoties uz fiksētām izmaksām, paziņo gada vidējās izmaksas par personām noteiktā termiņā, lai atmaksāšana varētu notikt pēc iespējas ātrāk. Ja dalībvalsts noteiktajā termiņā nevar paziņot gada vidējās izmaksas uz cilvēku katrā vecuma grupā par pārskata gadu, ir jāparedz alternatīva iespēja, ka dalībvalsts var iesniegt pieprasījumus par minēto gadu, pamatojoties uz iepriekš *Oficiālajā Vēstnesī* publicētajām gada vidējām izmaksām. Izdevumu par pabalstiem natūrā atmaksāšanai, pamatojoties uz fiksētām summām, pēc iespējas jāatbilst reālajiem izdevumiem; tāpēc izņēmums no paziņošanas pienākuma būtu jāapstiprina Administratīvajai komisijai un nebūtu jāpiešķir divus gadus pēc kārtas.

2. Regulas 19. apsvērumu aizstāj ar šādu:

"(19) Lai nodrošinātu efektīvāku atgūšanu un sociālā nodrošinājuma sistēmu sekmīgu darbību, būtu jāstiprina procedūras, kas attiecas uz iestāžu savstarpēju palīdzību sociālā nodrošinājuma pieprasījumu atgūšanai. Efektīva atgūšana turklāt ir līdzeklis, kā novērst ļaunprātīgu izmantošanu un krāpšanu un cīnīties ar to, kā arī veids, kā nodrošināt sociālā nodrošinājuma sistēmu ilgtspēju. Tas ir saistīts ar jaunu procedūru pieņemšanu, par pamatu ņemot vairākus spēkā esošos Padomes Direktīvas 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem, un citiem pasākumiem⁴⁹ noteikumus, jo īpaši piemērojot vienotu instrumentu atgūšanai un standarta procedūrām attiecībā uz savstarpējas palīdzības lūgšanu un paziņošanu par instrumentiem un pasākumiem, kas attiecas uz sociālā nodrošinājuma pieprasījuma atgūšanu."

3. Aiz 24. apsvēruma pievieno šādus apsvērumus:

"(25) Administratīvā komisija pieņēma 2010. gada 18. marta Lēmumu Nr. H5 par sadarbību krāpšanas un kļūdu apkarošanas jomā saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 883/2004 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 987/2009 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu⁵⁰, un šajā lēmumā uzsvērts, ka krāpšanas un kļūdu apkarošanas pasākumi ir daļa no Regulas (EK) Nr. 883/2004 un šīs regulas pienācīgas īstenošanas. Tāpēc juridiskās noteiktības interesēs šī regula satur skaidru juridisko pamatu, kas ļauj kompetentām iestādēm apmainīties ar attiecīgām iestādēm dzīvesvietas vai uzturēšanās dalībvalstī ar personas datiem par personām, kuru tiesības un pienākumi saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 883/2004 un šo regulu jau ir noteikti, nolūkā konstatēt krāpšanu un kļūdas šo regulu pienācīgas īstenošanas ietvaros. Ir nepieciešams arī precizēt apstākļus, kuros personas datus var apstrādāt citiem mērķiem, kas nav sociālais nodrošinājums, – tostarp lai uzraudzītu atbilstību juridiskajām saistībām Savienības vai valstu līmenī nodarbinātības, veselības un drošības, imigrācijas un nodokļu tiesību jomā.

(26) Lai aizsargātu attiecīgo personu tiesības, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka visi datu pieprasījumi un atbildes uz tiem saskaņā ar Eiropas tiesību aktiem datu aizsardzības jomā ir nepieciešami un samērīgi Regulas (EK) Nr. 883/2004 un šīs regulas pienācīgai izpildei. Datu apmaiņas rezultātā nebūtu jānotiek automātiskai tiesību uz pabalstu anulēšanai, un visos lēmumos, kas tiek pieņemti, pamatojoties uz datu apmaiņu, jāievēro attiecīgās personas pamattiesības un pamatbrīvības tādā ziņā,

49 OV L 84, 31.3.2010., 1. lpp.

50 OV 2010/C 149/05.

ka tiem jābalstās uz pietiekamiem pierādījumiem un uz tiem attiecināma taisnīga pārsūdzības procedūra."

4. Regulas 1. panta 2. punktā aiz e) apakšpunkta iekļauj šādu apakšpunktu:

"ea) "krāpšana" ir jebkāda tīša darbība vai bezdarbība nolūkā iegūt vai saņemt sociālā nodrošinājuma pabalstus vai izvairīties no sociālā nodrošinājuma iemaksu maksāšanas, pārkāpjot dalībvalsts tiesību aktus;"

5. Regulas 2. pantā aiz 4. punkta pievieno šādus 5.–7. punktu:

"5. Kad personas tiesības vai pienākumi, uz kuriem attiecas pamatregula un īstenošanas regula, ir noteiktas, kompetentā iestāde var pieprasīt dzīvesvietas vai uzturēšanās dalībvalsts iestādei sniegt personas datus par minēto personu. Pieprasījums un atbilde uz to attiecas uz informāciju, kas ļauj kompetentajai dalībvalstij konstatēt tādu faktu nepareizību, uz kuriem balstās dokuments vai lēmums, kurā saskaņā ar pamatregulu vai īstenošanas regulu noteiktas personas tiesības un pienākumi. Pieprasījumu var veikt arī tad, ja nepastāv šaubas par tādas informācijas derīgumu vai pareizību, kura iekļauta dokumentā vai uz kuru konkrētajā gadījumā ir balstīts lēmums. Informācijas pieprasījumam un atbildei uz to jābūt nepieciešamiem un samērīgiem.

6. Administratīvā komisija izstrādā detalizētu sarakstu, kurā iekļauti datu pieprasījumu un atbilžu veidi, kas ir iespējami saskaņā ar 5. punktu, un Eiropas Komisija nodrošina šādam sarakstam vajadzīgo publicitāti. Atļauti ir tikai sarakstā iekļautie datu pieprasījumi un atbildes uz tiem.

7. Pieprasījums un atbilde uz to atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula)⁵¹ noteikumiem, kā noteikts arī pamatregulas 77. pantā."

6. Regulas 3. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. Apkopojot, pārsūtot un apstrādājot personas datus saskaņā ar savu tiesisko regulējumu nolūkā īstenot pamatregulu, dalībvalstis nodrošina, ka attiecīgās personas var pilnībā īstenot savas tiesības attiecībā uz personas datu aizsardzību saskaņā ar Savienības noteikumiem par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti, īpaši tiesības piekļūt šādiem personas datiem, tos labot un iebilst pret to apstrādi un ka tās ir pilnībā informētas par drošības pasākumiem attiecībā uz automatizētiem individuāliem lēmumiem. Datu subjekts var īstenot tiesības piekļūt saviem personas datiem, kas tiek apstrādāti saskaņā ar šo regulu, ne tikai vērsoties pie iestādes, kas kontrolē datus, bet arī ar kompetentās iestādes starpniecību, kura atrodas viņa uzturēšanās vietā."

7. Regulas 5. panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:

"1. Dalībvalsts iestādes izsniegtus dokumentus, kas norāda personas stāvokli pamatregulas un īstenošanas regulas piemērošanas vajadzībām, un apstiprinošos pierādījumus, uz kuru pamata dokuments ir izsniegts, citas dalībvalsts iestādes atzīst,

51

[To be inserted].

ja tā dalībvalsts, kas tos izdeva, nav tos atsaukusi vai pasludinājusi par spēkā neesošiem. Šādi dokumenti ir derīgi tikai tad, ja ir aizpildītas visas sadaļas, kas norādītas kā obligātas.

2. Ja ir šaubas par dokumenta derīgumu vai to faktu pareizību, uz kuriem tas balstās, tās dalībvalsts iestāde, kas saņem dokumentu, lūdz izdevējiestādei nepieciešamo skaidrojumu un vajadzības gadījumā šā dokumenta atsaukumu.

a) Saņemot šādu lūgumu, izdevējiestāde pārskata dokumenta izsniegšanas pamatojumu un vajadzības gadījumā 25 darba dienu laikā no lūguma saņemšanas dienas to atsauc vai labo. Atklājot neapstrīdamu dokumenta iesniedzēja izdarītas krāpšanas gadījumu, izdevējiestāde nekavējoties un ar atpakaļejošu spēku atsauc vai labo dokumentu.

b) Ja izdevējiestāde, pārskatījusi dokumenta izsniegšanas pamatojumu, nevar konstatēt kļūdas, tā nosūta lūgumu nosūtītjušajai iestādei visus apstiprinošos pierādījumus 25 dienu laikā no lūguma saņemšanas dienas. Steidzamos gadījumos, ja lūgumā ir skaidri norādīti steidzamības iemesli, to izdara divās darba dienās no lūguma saņemšanas dienas, neraugoties uz to, ka izdevējiestāde var nebūt izpildījusi savu izskatīšanu saskaņā ar a) apakšpunktu iepriekš.

c) Ja lūgumu nosūtītjušajai iestādei pēc apstiprinošo pierādījumu saņemšanas joprojām ir šaubas par dokumenta derīgumu vai to faktu pareizību, uz kuriem dokumentā norādītā informācija balstās, vai tā uzskata, ka informācija, pamatojoties uz kuru dokuments ir izsniegts, nav pareiza, tā var iesniegt attiecīgus pierādījumus un nosūtīt jaunu lūgumu sniegt skaidrojumu un attiecīgā gadījumā pieprasīt, lai izdevējiestāde atsauc minēto dokumentu, ievērojot iepriekš minēto procedūru un termiņus."

8. Regulas 14. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Piemērojot pamatregulas 12. panta 1. punktu, "persona, kas kādā dalībvalstī veic darbību nodarbinātas personas statusā darba devēja uzdevumā, kurš parasti tur veic savu darbību, un ko minētais darba devējs ir norīkojis Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 16. decembra Direktīvas 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā⁵² nozīmē vai nosūtījis uz citu dalībvalsti" ir persona, kas pieņemta darbā norīkošanai vai nosūtīšanai uz citu dalībvalsti, ja uz attiecīgo personu tieši pirms darba uzsākšanas jau attiecas nosūtītājas dalībvalsts tiesību akti saskaņā ar pamatregulas II sadaļu."

b) panta 5.a punktu aizstāj ar šādu:

"5.a Piemērojot pamatregulas II sadaļu, "juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta" ir tā juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta, kur tiek pieņemti uzņēmuma svarīgākie lēmumi un īstenota tā centrālā pārvalde ar noteikumu, ka uzņēmums veic būtisku darbību attiecīgajā dalībvalstī. Pretējā gadījumā uzskata, ka tā atrodas dalībvalstī, kur atrodas uzņēmuma darbības interešu centrs, ko nosaka saskaņā ar 9. un 10. punktā noteiktajiem kritērijiem.

c) aiz 11. punkta pievieno jaunu 12. punktu:

"12. Ja persona, kas dzīvo ārpus Savienības teritorijas, veic darbību nodarbinātas vai pašnodarbinātas personas statusā divās vai vairākās dalībvalstīs un ja šī persona saskaņā ar kādas no minētajām dalībvalstīm tiesību aktiem ir pakļauta attiecīgās valsts tiesību aktiem, pamatregulas un īstenošanas regulas noteikumus par piemērojamo tiesību aktu noteikšanu piemēro *mutatis mutandis* ar nosacījumu, ka par tās dzīvesvietu uzskata dalībvalsti, kurā atrodas uzņēmuma vai personas darba devēja juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta vai personas darbības interešu centrs."

9. Regulas 15. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Šā panta 1. punktu *mutatis mutandis* piemēro personām, uz kurām attiecas pamatregulas 11. panta 3. punkta d) apakšpunkts un 11. panta 5. punkts."

10. Regulas 16. panta 1., 2., 3. un 5. punktu aizstāj ar šādiem:

"1. Persona, kas veic darbību divās vai vairākās dalībvalstīs, vai tās darba devējs par to informē tās dzīvesvietas dalībvalsts kompetentās iestādes norādīto iestādi.

2. Norādītā dzīvesvietas iestāde bez kavēšanās nosaka, kādi tiesību akti attiecīgajai personai jāpiemēro, ņemot vērā pamatregulas 13. pantu un īstenošanas regulas 14. pantu. Iestāde informē visu dalībvalstu, kurās tiek veikta darbība vai kurās atrodas darba devējs, norādītās iestādes.

3. Ja minēta iestāde nosaka, ka piemēro citas dalībvalsts tiesību aktus, tā to dara provizoriski un bez kavēšanās informē tās dalībvalsts iestādi, kuru tā uzskata par kompetentu attiecībā uz šo provizorisko lēmumu. Lēmums kļūst galīgs divos mēnešos, kopš attiecīgās dalībvalsts kompetento iestāžu norādītā iestāde saņēmusi par to informāciju, ja vien pēdējā iestāde neinformē pirmo iestādi un attiecīgās personas, ka tā vēl nevar atzīt provizorisko noteikšanas rezultātu vai ka tai šajā jautājumā ir atšķirīgs viedoklis.

5. Tās valsts kompetentā iestāde, kuras tiesību akti ir noteikti par piemērojamiem vai nu provizoriski, vai galīgi, nekavējoties to paziņo attiecīgajai personai vai tās darba devējam."

11. Aiz 19. panta 2. punkta pievieno šādus punktus:

"3. Ikreiz, kad iestādi lūdz izsniegt iepriekš minēto apliecinājumu, tā veic visu būtisko faktu pienācīgu novērtējumu un garantē, ka informācija, uz kuras pamata ir sniegts attiecīgais apliecinājums, ir pareiza.

4. Ja tas nepieciešams likumdošanas pilnvaru īstenošanai valsts vai Savienības līmenī, attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes un darba inspekcijas, imigrācijas un nodokļu iestādes tieši apmainās ar attiecīgo informāciju par attiecīgās personas sociālā nodrošinājuma tiesībām un pienākumiem; tas var ietvert personas datu apstrādi mērķiem, kas nav tiesību un pienākumu īstenošana vai izpilde saskaņā ar pamatregulu un šo regulu, – jo īpaši lai nodrošinātu attiecīgo juridisko saistību izpildi nodarbinātības, veselības un drošības, imigrācijas un nodokļu tiesību jomā. Sīkāku norisi nosaka Administratīvās komisijas lēmumā.

5. Kompetento iestāžu pienākums ir sniegt konkrētu un atbilstošu informāciju attiecīgajām personām par to personas datu apstrādi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula)⁵³, kā noteikts arī pamatregulas 77. pantā, un tās ievēro šīs regulas 3. panta 3. punktā minētās prasības."

12. Aiz 20. panta iekļauj šādu 20.a pantu:

"20.a pants

Pilnvaras pieņemt īstenošanas aktus

1. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka procedūru, kas jāievēro, lai nodrošinātu vienādus pamatregulas 12. un 13. panta piemērošanas nosacījumus. Ar minētajiem aktiem nosaka standarta procedūru (ieskaitot termiņus) attiecībā uz:

- portatīva dokumenta, kas apliecina uz tā turētāju attiecināmos sociālā nodrošinājuma tiesību aktus, izdošanu, formātu un saturu;
- tādu situāciju noteikšanu, kurās šo dokumentu izsniedz;
- elementiem, kas jāpārbauda pirms dokumenta izsniegšanas;
- dokumenta atsaukšanu, kad tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā persona ir nodarbināta, apstrīd tā pareizību un derīgumu.

2. Īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011⁵⁴ 5. pantā minēto pārbaudes procedūru.

3. Komisijai palīdz Administratīvā komisija, kas ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē."

13. Regulas III sadaļas 1. nodaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"Slimības pabalsti, maternitātes un līdzvērtīgi paternitātes pabalsti un ilgtermiņa aprūpes pabalsti".

14. Regulas 23. panta beigās pievieno šādu teikumu:

"Šo noteikumu *mutatis mutandis* piemēro ilgtermiņa aprūpes pabalstiem."

15. Regulas 24. panta 3. punktā vārdus "un 26." aizstāj ar vārdiem ", 26. un 35.a".

16. Regulas 28. panta 1. punktā pēc vārdiem "saskaņā ar pamatregulas 21. panta 1. punktu" pievieno vārdus "un tās 35.a pantu".

17. Regulas 31. pantu groza šādi:

⁵³ [To be inserted].

⁵⁴ OV L 55, 28.2.2011., 13.–18. lpp.

- (c) panta virsrakstu aizstāj ar šādu:
"Pamatregulas 35.b panta piemērošana";
- (d) panta 1. punktā vārdus "34. pantā" aizstāj ar vārdiem "35.b pantā";
- (e) panta 2. punktā vārdus "34. panta 2. punktā" aizstāj ar vārdiem "35.a panta 2. punktā".
18. Regulas 32. pantā aiz 3. punkta pievieno šādu 4. punktu:
"4. Šo pantu *mutatis mutandis* piemēro ilgtermiņa aprūpes pabalstiem."
19. Regulas 43. panta 3. punkta otro daļu svīturo.
20. Regulas 55. panta 4. punkta trešajā daļā vārdus "Pēc kompetentās iestādes lūguma" svīturo.
21. Regulas 55. panta 7. punktā vārdus "65.a panta 3. punkts" aizstāj ar vārdiem "64.a pants un 65.a panta 3. punkts."
22. Aiz 55. panta iekļauj šādu 55.a pantu:

"55.a pants

Tās dalībvalsts nodarbinātības dienesta pienākums, kurā ir izpildīta pēdējā apdrošināšana

Pamatregulas 61. panta 2. punktā minētajā situācijā tās dalībvalsts iestāde, kurā ir izpildīta pēdējā apdrošināšana, nekavējoties nosūta dokumentu tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā ir izpildīta iepriekšējā apdrošināšana, un dokumentā iekļauj: datumu, kurā attiecīga persona ir kļuvusi par bezdarbnieku, saskaņā ar tās tiesību aktiem izpildītos apdrošināšanas, nodarbinātības vai pašnodarbinātības periodus, attiecīgos bezdarba apstākļus, kas varētu ietekmēt tiesības uz pabalstiem, datumu, kurā persona reģistrējusies par bezdarbnieku, un tās adresi."

23. Regulas 56. pantu groza šādi:
- (f) panta 1. punktā vārdus "65. panta 2. punktu" aizstāj ar vārdiem "65. panta 4. punktu";
- (g) panta 3. punktu svīturo.
24. Regulas IV sadaļas 1. nodaļas virsrakstu aizstāj ar šādu:

"I NODAĻA

Pabalstu izmaksu atmaksāšana, piemērojot pamatregulas 35., 35.c un 41. pantu

25. Regulas 64. panta 1. punktā pirmo ievilkumu aizstāj ar šādu:
- " - indekss (i = 1, 2, 3 un 4) atspoguļo četras vecuma grupas, kas noteiktas, lai aprēķinātu fiksēto summu:

- i = 1: personas, kas ir jaunākas par 65 gadiem,
- i = 2: personas vecumā no 65 līdz 74 gadiem,
- i = 3: personas vecumā no 75 līdz 84 gadiem,
- i = 4: personas, kas ir 85 gadus vecas un vecākas,".

26. Regulas 65. pantu aizstāj ar šādu:

"65. pants

Paziņojums par gada vidējām izmaksām

1. Gada vidējo izmaksu summu uz cilvēku katrā vecuma grupā par noteikto gadu paziņo Revīzijas padomei ne vēlāk kā otrā gada beigās, kas seko attiecīgajam gadam.
2. Gada vidējās izmaksas, kas paziņotas saskaņā ar 1. punktu, katru gadu pēc Administratīvās komisijas apstiprinājuma publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
3. Ja dalībvalsts nevar paziņot vidējās izmaksas par noteiktu gadu līdz 1. punktā minētā termiņa beigām, tā līdz tā paša termiņa beigām lūdz Administratīvās komisijas un Revīzijas padomes atļauju izmantot attiecīgās dalībvalsts gada vidējās izmaksas, kas publicētas *Oficiālajā Vēstnesī* par gadu pirms noteiktā gada, kurā jāpaziņo minētās izmaksas. Lūdzot šādu atļauju, dalībvalstij ir jāpaskaidro iemesli, kuru dēļ tā nevar paziņot gada vidējās izmaksas par attiecīgo gadu. Ja Administratīvā komisija, ņemusi vērā Revīzijas padomes atzinumu, apstiprina dalībvalsts lūgumu, minētās gada vidējās izmaksas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē atkārtoti.
4. 3. punktā minēto izņēmumu nepiešķir divus gadus pēc kārtas."

27. Regulas 70. pantu svīturo.

28. Regulas 73. pantu aizstāj ar šādu:

"73. pants

Pabalstu un iemaksu, kas nelikumīgi piešķirti vai izmaksāti provizorisks pabalsta piešķiršanas vai piemērojamo tiesību aktu maiņas ar atpakaļejošu spēku gadījumā, nokārtošana

1. Ja piemērojamie tiesību akti tiek mainīti ar atpakaļejošu spēku, ieskaitot situācijas, kas minētas īstenošanas regulas 6. panta 4. un 5. punktā, vismaz trīs mēnešus pēc tam, kad ir noteikti piemērojamie tiesību akti vai iestāde, kas ir atbildīga par pabalstu maksāšanu, iestāde, kas nelikumīgi izmaksājusi pabalstus naudā, sagatavo ziņojumu par izmaksāto summu un nosūta to iestādei, kas atzīta par kompetentu, to atmaksāšanas nolūkā.

Tas pats attiecas uz pabalstiem natūrā, kurus atmaksā iestādes, kas atzītas par kompetentām, saskaņā ar īstenošanas regulas IV sadaļu.

2. Iestāde, kas ir atzīta par kompetentu izmaksāt pabalstus naudā, atskaita summu, kas atmaksājama iestādei, kas nebija kompetenta vai bija tikai provizoriski kompetenta, no attiecīgo pabalstu kavētiem maksājumiem, kas tai ir jāmaksā attiecīgajai personai, un bez kavēšanās pārskaita atskaitīto summu iestādei, kas nebija kompetenta vai bija tikai provizoriski kompetenta.

Ja nelikumīgi izmaksātu pabalstu summa pārsniedz iestādes, kas ir atzīta par kompetentu, kavētā maksājuma summu vai ja šādi kavējuma maksājumi neeksistē, iestāde, kas ir atzīta par kompetentu, šo summu atskaita no maksājumiem, kas pašreiz tiek veikti, ņemot vērā nosacījumus un ierobežojumus, ko piemēro šāda veida ieskaita procedūrai saskaņā ar tiesību aktiem, ko tā piemēro, un nekavējoties pārskaita atskaitīto summu iestādei, kas nelikumīgi izmaksājusi naudas pabalstus, nolūkā veikt atmaksu.

3. Iestāde, kas nelikumīgi saņēmusi iemaksas no juridiskas un/vai fiziskas personas, neatmaksā attiecīgo summu personai, kura tās ir veikusi, kamēr iestādē, kas ir atzīta par kompetentu, nav noskaidrojusi summas, kas tai pienākas no attiecīgās personas.

Pēc iestādes, kas ir atzīta par kompetentu, lūguma, kuru iesniedz vēlākais trīs mēnešus pēc tam, kad ir noteikti piemērojami tiesību akti, iestāde, kas nelikumīgi saņēmusi iemaksas, tās tai pārskaita, lai varētu nokārtot situāciju attiecībā uz iemaksām, kas juridiskai un/vai fiziskai personai tajā pašā periodā ir jāmaksā iestādei, kas ir atzīta par kompetentu. Pārskaitītās iemaksas ar atpakaļejošu spēku uzskata par samaksātām iestādei, kas ir atzīta par kompetentu.

Ja nelikumīgi izmaksātās iemaksas pārsniedz summu, kas juridiskai un/vai fiziskai personai ir jāmaksā iestādei, kas atzīta par kompetentu, iestāde, kas nelikumīgi saņēmusi iemaksas, attiecīgajai juridiskai un/vai fiziskai personai atmaksā minēto summas daļu.

4. Valstu tiesību aktos noteiktie termiņi nav pietiekams pamats atteikt pieprasījumu nokārtošanu starp iestādēm saskaņā ar šo pantu.

5. Šo pantu nepiemēro pieprasījumiem, kas attiecas uz periodiem, kuri ir senāki par 60 mēnešiem dienā, kad sāk procedūru saskaņā ar šīs regulas 5. panta 2. punktu vai 6. panta 3. punktu."

29. Aiz 75. panta 3. punkta pievieno šādu 4. punktu:

"4. Informāciju, ar ko notiek apmaiņa saskaņā ar šo iedaļu, var izmantot novērtēšanas un izpildes vajadzībām, tostarp piesardzības pasākumu piemērošanai attiecībā uz pieprasījumu, un papildus var izmantot tādu nodokļu un maksājumu novērtēšanai un izpildei, kas minēti 2. pantā Direktīvā 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem, un citiem pasākumiem⁵⁵. Ja sociālā nodrošinājuma iemaksu atmaksāšana attiecas uz personu, kas dzīvo vai uzturas citā dalībvalstī, dalībvalsts, no kuras jāveic atmaksa, var bez iepriekšēja pieprasījuma informēt dzīvesvietas vai uzturēšanās dalībvalsti par gaidāmo atmaksu. "

30. Regulas 76. pantā aiz 3. punkta iekļauj šādu 3.a punktu:

"3.a Šā panta 3. punktu nekādā veidā nevar interpretēt kā tādu, kas lūguma saņēmējai dalībvalstij ļautu atteikties sniegt informāciju tikai tāpēc, ka šī informācija ir bankas, citas finanšu iestādes, pārstāvja vai personas, kas darbojas kā aģents vai fiduciārs, rīcībā vai ka tā ir saistīta ar kādas personas īpašumtiesību interesēm."

31. Regulas 77. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Lūgumam paziņot pievieno standarta veidlapu, kurā iekļauta vismaz šāda informācija:

a) vārds, uzvārds, adrese un citi dati, ar kuriem var identificēt adresātu;

b) paziņojuma mērķis un laikposms, kurā paziņojums būtu jāveic;

c) pievienotā dokumenta apraksts un attiecīgā pieprasījuma būtība un summa;

d) nosaukums, adrese un cita kontaktinformācija par:

i) biroju, kas atbildīgs par pievienoto dokumentu, un, ja tas ir atšķirīgs,

ii) biroju, kur var iegūt papildu informāciju par pievienoto dokumentu vai iespējām apstrīdēt maksājuma pienākumu."

b) aiz 3. punkta pievieno šādu 4., 5. un 6. punktu:

"4. Lūguma iesniedzēja puse nosūta lūgumu paziņot saskaņā ar šo pantu tikai tad, ja tā nevar paziņot saskaņā ar noteikumiem, kas reglamentē attiecīgā dokumenta paziņošanu tās dalībvalstī, vai ja šāda paziņošana radītu nesamērīgas grūtības.

5. Lūguma saņēmēja puse nodrošina, ka paziņošana lūguma saņēmējas puses dalībvalstī tiek veikta saskaņā ar valsts normatīvajiem aktiem un administratīvo praksi, kas ir spēkā lūguma saņēmējas puses dalībvalstī.

6. Šā panta 5. punkts neskar citu paziņošanas veidu piemērošanu, ko saskaņā ar lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī spēkā esošajiem noteikumiem izmanto kāda šīs dalībvalsts iestāde.

Lūguma iesniedzējas puses dalībvalsts iestāde var ierakstītā vēstulē vai elektroniski tieši paziņot dokumentu personai citas dalībvalsts teritorijā."

32. Regulas 78. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Pēc lūguma iesniedzējas puses lūguma saņēmēja puse atgūst pieprasījumus, uz kuriem attiecas instruments, kas ļauj veikt pieprasījuma atgūšanu lūguma

iesniedzējas puses dalībvalstī. Lūgumam par atgūšanu pievieno vienotu instrumentu, kas ļauj veikt pieprasījuma atgūšanu lūguma saņēmējas puses dalībvalstī.";

b) panta 2. punktā b) apakšpunktu svīturo;

c) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"3. Pirms lūguma iesniedzēja dalībvalsts iesniedz lūgumu par atgūšanu, piemēro atbilstīgas atgūšanas procedūras, kas pieejamas lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī, izņemot šādās situācijās:

a) ja ir acīmredzams, ka lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī nav pietiekamu līdzekļu atgūšanas veikšanai vai ka šādas procedūras nenodrošinās visu pieprasījuma apmaksu, un lūguma iesniedzējai pusei ir konkrēta informācija, kas norāda uz to, ka attiecīgajai personai ir līdzekļi lūguma saņēmējā dalībvalstī;

b) ja šādu procedūru izmantošana lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī radītu nesamērīgas grūtības.";

d) pievieno šādu 6. punktu:

"6. Lūgumam veikt pieprasījuma atgūšanu var pievienot citus dokumentus, kas attiecas uz pieprasījumu, kas izsniegts lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī.".

33. Regulas 79. pantu aizstāj ar šādu:

"79. pants

Instrumenti, kas ļauj veikt pieprasījumu atgūšanu

1. Vienotais instruments, kas ļauj veikt pieprasījumu atgūšanu lūguma saņēmējas puses dalībvalstī, rāda tā sākotnējā instrumenta saturu, kas ļauj veikt pieprasījuma atgūšanu, un tas ir vienīgais pamats atgūšanas un piesardzības pasākumiem, kurus veic lūguma saņēmējā dalībvalstī. Tam nav nepieciešama atzīšana, papildināšana vai aizstāšana minētajā dalībvalstī.

2. Vienotais instruments, kas ļauj veikt pieprasījumu atgūšanu, iekļauj:

a) vārdu, uzvārdu, adresi un jebkādu citu atbilstīgu informāciju, lai identificētu attiecīgo fizisko vai juridisko personu un/vai trešo personu, kas tur minēto personu naudas līdzekļus;

b) nosaukumu, adresi un citu būtisku informāciju par biroju, kas atbildīgs par pieprasījuma novērtēšanu, un, ja tie ir atšķirīgi, par biroju, kur var iegūt papildu informāciju par pieprasījumu vai iespējas apstrīdēt maksājuma pienākumu;

c) informāciju, kura attiecas uz sākotnējā instrumenta, kas ļauj veikt atgūšanu un kas izsniegts lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī, identifikāciju;

d) pieprasījuma aprakstu, ieskaitot tā būtību, periodu, uz ko attiecas pieprasījums, visus atgūšanas procesam būtiskos datumus, un pieprasījuma summu, tostarp

pamatsummu, uzkrātos procentus, naudas sodus, administratīvus sodus un visas citas nodevas un izmaksas, ko norāda lūguma iesniedzējas un lūguma saņēmējas puses dalībvalsts valūtā;

e) datumu, kurā lūguma iesniedzēja puse un/vai lūguma saņēmēja puse dokumentu paziņojusi adresātam;

f) datumu, no kura veikt skaitīšanu, un periodu, kura laikā atgūšana ir iespējama saskaņā ar tiesību aktiem, kas ir spēkā lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī;

g) jebkādu citu būtisku informāciju."

34. Regulas 80. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktā otro teikumu aizstāj ar šādu:

"Ievērojot 85. panta 1.a punktu, kopējo pieprasījuma summu, ko atguvusi lūguma saņēmēja puse, lūguma saņēmēja puse nosūta lūguma iesniedzējai pusei.";

b) panta 2. punktā otro daļu aizstāj ar šādu:

"Sākot ar datumu, kurā ir saņemts atgūšanas lūgums, lūguma saņēmēja puse par maksājuma kavējumu iekasē procentus saskaņā ar lūguma saņēmējas puses dalībvalstī spēkā esošajiem normatīvajiem un administratīvajiem aktiem.".

35. Regulas 81. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Ja atgūšanas procedūras laikā pieprasījumu, sākotnējo instrumentu, kas ļauj veikt pieprasījuma atgūšanu lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī, vai vienoto instrumentu, kas ļauj veikt pieprasījuma atgūšanu lūguma saņēmējas puses dalībvalstī, lūguma iesniedzējas puses dalībvalsts iestādes veiktās paziņošanas likumību apstrīd ieinteresētā persona, attiecīgā puse lietu iesniedz kompetentajai iestādei lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī atbilstīgi spēkā esošajiem tiesību aktiem minētajā dalībvalstī. Lūguma iesniedzēja puse par šo darbību nekavējoties paziņo lūguma saņēmējai pusei. Lūguma iesniedzēja puse par šo darbību nekavējoties paziņo lūguma saņēmējai pusei. Lūguma saņēmējai pusei par šo darbību var paziņot arī ieinteresētā puse.";

b) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

"Ja apstrīdēšana attiecas uz pieprasījuma atgūšanas pasākumiem, kas veikti lūguma saņēmējas puses dalībvalstī, vai uz lūguma saņēmējas puses dalībvalsts iestādes veiktās paziņošanas likumību, lietu tālāk risina šīs dalībvalsts attiecīgajā iestādē saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem.";

c) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

"4. Lūguma iesniedzēja dalībvalsts nekavējoties paziņo lūguma saņēmējas puses dalībvalstij par jebkādiem turpmākajiem grozījumiem tās atgūšanas lūgumā vai par tās lūguma atsaukšanu, norādot grozīšanas vai atsaukšanas iemeslus.";

d) pievieno šādu 5. punktu:

"5. Ja lūgumu groza, pamatojoties uz 81. panta 1. punktā minētās attiecīgās iestādes lēmumu, lūguma iesniedzēja puse nekavējoties paziņo šo lēmumu kopā ar pārskatītu vienoto instrumentu, kas ļauj veikt pieprasījuma atgūšanu lūguma saņēmējas puses dalībvalstī. Lūguma saņēmēja dalībvalsts tad turpina veikt turpmākus atgūšanas pasākumus, pamatojoties uz pārstrādāto instrumentu.

Atgūšanas vai piesardzības pasākumus, kas jau tiek veikti, pamatojoties uz sākotnējo vienoto instrumentu, kas ļauj veikt pieprasījuma atgūšanu lūguma saņēmējas puses dalībvalstī, var turpināt, pamatojoties uz pārstrādāto instrumentu, ja vien lūgums nav grozīts tāpēc, ka sākotnējais instruments, kas ļauj veikt pieprasījuma atgūšanu lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī, vai sākotnējais instruments, kas ļauj veikt pieprasījuma atgūšanu lūguma saņēmējas puses dalībvalstī, ir nederīgs.

Pārstrādātajam instrumentam piemēro 79. un 81. pantu."

36. Regulas 82. panta 1. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) sniegt palīdzību, kas paredzēta īstenošanas regulas 76.–81. pantā, ja sākotnējais lūgums saskaņā ar īstenošanas regulas 76.–78. pantu attiecas uz pieprasījumiem, kas ir vecāki par pieciem gadiem, skaitot no pieprasījuma apmaksas termiņa dienas lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī līdz sākotnējā palīdzības lūguma datumam. Tomēr, ja pieprasījums vai sākotnējais instruments, kas ļauj veikt pieprasījuma atgūšanu lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī, tiek apstrīdēts, uzskata, ka piecu gadu periods sākas no brīža, kad ir noteikts, ka pieprasījumu vai instrumentu, kas ļauj veikt atgūšanu, vairs nevar apstrīdēt.

Turklāt gadījumos, kad lūguma iesniedzējas puses dalībvalsts iestādes ir pagarinājušas maksājuma termiņu vai maksājumu plānu, uzskata, ka piecu gadu periods sākas no brīža, kad beidzies viss maksājuma termiņš.

Tomēr minētajos gadījumos lūguma saņēmējai pusei nav pienākuma sniegt palīdzību attiecībā uz pieprasījumiem, kas ir vecāki par 10 gadiem, skaitot no pieprasījuma apmaksas termiņa lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī."

37. Regulas 84. pantu aizstāj ar šādu:

"84. pants

Piesardzības pasākumi

1. Saņēmusi lūguma iesniedzējas puses pamatotu lūgumu, lūguma saņēmēja puse veic piesardzības pasākumus, ja to atļauj valsts tiesību akti un ievērojot savu administratīvo praksi, lai nodrošinātu atgūšanu tad, ja pieprasījums vai instruments, kas ļauj veikt pieprasījuma atgūšanu lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī, lūguma iesniegšanas laikā tiek apstrīdēts vai ja uz pieprasījumu vēl neattiecas instruments, kas ļauj veikt pieprasījuma atgūšanu lūguma iesniedzējā dalībvalstī, ja vien piesardzības pasākumi līdzīgā situācijā ir iespējami arī saskaņā ar lūguma iesniedzējas dalībvalsts tiesību aktiem un administratīvo praksi.

Lūgumam veikt piesardzības pasākumus lūguma saņēmējā dalībvalstī pievieno dokumentu, ja tāds ir, kas sagatavots, lai atļautu veikt piesardzības pasākumus lūguma iesniedzējā dalībvalstī un kas saistīts ar pieprasījumu, par kuru tiek lūgta savstarpēja palīdzība. Šim dokumentam nav nepieciešama atzišana, papildināšana vai aizstāšana lūguma saņēmējas puses dalībvalstī.

2. Lūgumam veikt piesardzības pasākumus var pievienot citus dokumentus, kas attiecas uz pieprasījumu un kas izsniegti lūguma iesniedzējas puses dalībvalstī."

3. Šā panta 1. punkta īstenošanas nolūkā īstenošanas regulas 78., 79., 81. un 82. pantā izklāstītos noteikumus un procedūras piemēro *mutatis mutandis*."

38. Regulas 85. pantā aiz 1. punkta iekļauj šādu 1.a punktu:

"1.a Ja ar atgūšanu saistītās izmaksas papildus pieprasījuma summai no parādnieka nav iespējams atgūt, tās vai nu atskaita no jebkādas summas, kas varētu tikt atgūta, vai – ja tas nav iespējams – tās atmaksā lūguma iesniedzēja puse. Lūguma iesniedzēja puse un lūguma saņēmēja puse var vienoties par īpašu atmaksāšanas kārtību attiecībā uz konkrēto gadījumu vai par atteikšanos no šādu izmaksu atmaksāšanas."

39. Aiz 85. panta iekļauj šādu 85.a pantu:

"85.a pants

Atrašanās administratīvos birojos un piedalīšanās administratīvā izmeklēšanā

1. Pēc lūguma iesniedzējas puses un lūguma saņēmējas puses vienošanās un saskaņā ar lūguma saņēmējas puses noteikto kārtību, lūguma iesniedzējas puses pilnvarotās amatpersonas nolūkā veicināt šajā sadaļā paredzēto savstarpējo palīdzību drīkst:

a) atrasties birojos, kur lūguma saņēmējas puses dalībvalsts administratīvās iestādes veic savus pienākumus;

b) piedalīties administratīvā izmeklēšanā, ko veic lūguma saņēmējas puses dalībvalsts teritorijā;

c) palīdzēt lūguma saņēmējas puses dalībvalsts kompetentajām amatpersonām tiesas procesā šajā dalībvalstī.

2. Ciktāl to pieļauj lūguma saņēmējas puses dalībvalstī spēkā esošie tiesību akti, 1. punkta b) apakšpunktā minētajā vienošanās var noteikt, ka lūguma iesniedzējas puses dalībvalsts amatpersonas var iztaujāt indivīdus un izskatīt oficiālus dokumentus.

3. Lūguma iesniedzējas puses iestādes pilnvarotās amatpersonas, kuras izmanto 1. un 2. punktā piedāvātās iespējas, vienmēr spēj uzrādīt rakstisku pilnvarojumu, kas apliecina to identitāti un oficiālo statusu."

40. Regulas 87. pantu groza šādi:

a) panta 4. punktā atsauci "34. pantā" svīturo un aizstāj ar atsauci "1. panta vb) punktā";

b) panta 6. punkta beigās pievieno šādu teikumu:

"Tomēr, ja iestāde, kurai tās uzdeva veikt pārbaudes, izmanto secinājumus arī, lai saskaņā ar tās piemērotajiem tiesību aktiem piešķirtu pabalstus attiecīgajai personai, tā nepieprasa iepriekšēja teikumā minētos izdevumus."

41. Regulas 89. panta 3. punktu svīturo.

42. Regulas 92. pantu svīturo.

43. Regulas 93. pantā vārdus "87. pants" aizstāj ar vārdiem "87.–87.b pants".

44. Regulā iekļauj šādu 94.a pantu:

"94.a pants

Pārejas noteikums attiecībā uz bezdarbnieka pabalstiem

Līdz Regulas (ES) XXX spēkā stāšanās dienai attiecībā uz bezdarbnieka pabalstiem, kas piešķirti personām, kuras kļuva par bezdarbniekiem pirms [Regulas (ES) xxxx spēkā stāšanās datums], turpina piemērot pirms minētā datuma spēkā esošās īstenošanas regulas redakcijas 56. un 70. pantu."

45. Regulas 96. pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta otro teikumu aizstāj ar šādu:

"Tomēr, izņemot 107. pantu, Regula (EEK) Nr. 574/72 paliek spēkā un saglabā juridiskās sekas attiecībā uz:";

b) aiz 1. punkta iekļauj jaunu 1.a punktu:

"1.a Šā panta 1. punktā minēto tiesību aktu vajadzībām noteikumus par valūtas konvertāciju reglamentē šīs regulas 90. pants."

3. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*